Ára: 20 fillér

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház) Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
XX. évf. 221. sz. 1943. szeptember 30 csütörtök

Előfizetési ár: havonta 5.20 P, negyedévre 15.— pengő. — Egyes szám ára: hétköznap 20 fillér, vasárnap 40 fillér.

M. KIR. MINISZTERELNÖKSÉG SAJTÓOSZTÁLYA

A MAGYAR KORMÁNY ELISMERTE MUSSOLINI KORMÁNYÁT

Ghyczy Jenő külügyminiszter levelet intézett Ribbentrop birodalmi külügyminiszterhez

Mussolini bejelentette, hogy életbelépett az új köztársasági fasiszta állam és az alkotmányozó nemzetgyűlés időpontjáig átveszi az új állam fejének teendőit

Dél-Olaszországban a tartós esőzés akadályozta a nagyobb hadműveleteket, új csatára készülnek az ellenfelek — Keleten a német csapatok feltartóztatták a rossz idő ellenére tovább támadó szovjet erőket — A török kormány megszigorította a Dardanellák ellenőrzését — Konstanza roman kikötőt támadta hat szovjet bombázó, a német légvédelem négy gépet lelőtt

Az ősz kezdi rányomni bélyegét a hadieseményekre. Ezekbe most már lassan beleszól a változó időjárás is.

A KELETI ARCVONALON

a súlypont még mindig Zaporozsjén fekszik. Az oroszok itt minduntalan megkísérelték áttörési kísérleteiket, de az erős német védelem ezúttal is megakadályozta őket áttörési terveik valóraváltásában. Itt-ott sikerült ugyan újabban is tért nyerniök, de a német ellentámadások az elvesztett területek visszaszerzésével jártak. A rossz időjárás még nem hatott ki a hadműveletekre. A német hadijelentés külön is kiemeli, hogy a keleti arcvonalon az oroszok az esőzés ellenére is folytatják támadásaikat, de ha az esőzés tovább tart, akkor bekövetkezik a sár időszaka, amely már gátolja a még olyan erős offenzív szándékokat.

AZ OLASZ HARCTÉRRŐL

tartós esőzést jelentenek, melyek akadályozták a nagyobb hadműveleteket. Itt egyébként mind a két fél most csapatai elrendezésével van elfoglalva. Újabb felvonulás folyik mind német, mind pedig angolszász részről. Az igazi csata Közép-Olaszország birtokáért egy hátrább fekvő vonalon fog majd lezajlani, amely majd megfelel az eredeti német haditerveknek.

Berlinben hangoztatják, hogy a salernokörnyéki harcoknak az volt a tulajdonképpeni céljuk, hogy minél jobban késleltessék az angolszászok felvonulását és ezt a célt teljes mértékben sikerült is elérniök.

Az 5. amerikai hadsereg főhadiszállásáról azt jelentik, hogy Montgomery befejezte a 8. hadsereg átcsoportosítását és hogy csapatai hárim oszlopban nyomulnak előre azon az úton, amely a nápolyi síkság felé vezet. Minden jel arra mutat, hogy Kesselring tábornagy kitér a szövetségesek bekerítő hadműveletei elől és hogy máris megkezdte csapatainak észak felé való visszavonását.

Berlinben azt várják, hogy az angolok és amerikaiak Dél-Olaszországban a legrövidebb időn belül támadásba mennek át. A német vezérkar ellenrendszabályairól semmit sem tudnak.

Budapest, szept. 29. A Magyar Távirati Iroda jelenti:

Jagow német birodalmi követ f. hó 25-én megjelent Ghyczy Jenő külügyminiszternél és átadta a német birodalmi kormány üzenetét, amelynek értelmében a német birodalmi kormány elismerte a Benito Mussolini által alakított olasz köztársasági fasiszta kormányt.

A német követ a birodalmi kormány nevében kérte továbbá a magyar kormányt, hogy hasonlóképen cselekedjék. Egyidejűleg a német követ hozzáfűzte, hogy ezen kérést a Duce nevében is közvetíti, tekintettel arra, hogy közvetlen érintkezési kapcsolat nem áll fenn a magyar kormány és a Duce között.

A magyar kormány nevében Ghyczy Jenő külügyminiszter folyó hó 29-én a következő levelet intézte Ribbentrophoz.

Birodalmi Külügyminiszter Úr! Különös köszönettel vettem Nagyméltóságodnak azon közlését, amely szerint Benito Mussolini kormányt alakított. Ezen kormány fennállását a m. kir. kormány elismerte. Tekintettel arra, hogy ezidőszerint nem áll módomban a Duceval közvetlen kapcsolatot felvenni, bátor vagyok Nagyméltóságodat arra kérni, hogy a fentieket szíveskedjék a Duce tudomására hozni és vele egyidejűleg közölni, hogy a magyar nemzet soha sem fogja elfelejteni, hogy mit tett érdekében és hogy ezért a magyar nemzet örök hálára van neki kötelezve.

Kiváló nagyrabecsülésem kifejezésével maradok a bi od ilmi külügyminiszter úr őszinte híve,

Ghyczy Jenő s. k.

Jugoszlávia területén a partizánok ellen harcok továbbra is kedvezően alakulnak. A bandaharcok súlypontja most Görz és Ljubljana vidékén van, ahol mind nagyobb német haderők vonulnak fel a partizánok ellen, hogy ezt a vidéket is megtisztítsák a bandáktól.

MUSSOLINI

olasz köztársasági kormánya fokozatosan tovább teszi a megkezdett intézkedéseket. Ezek között legfontosabb az a tény, hogy Mussolini átvette az új köztársasági fasiszta állam elnöki teendőit. Ezzel a lépéssel tulajdonképpen a köztársasággá való átalakulás kezdeti aktusát tette meg a Duce. Ez alkalomból felhívást is intézett az olaszokhoz, amelyben hangoztatta, hogy a szeptember 26-iki minisztertanács által jóváhagyott nyilatkozattal életbelépett az új köztársasági fasiszta állam, mely a végleges alkotmányát majd az összehívandó nemzetgyűlésen kapja meg, addig a napig vette át Mussolini az új köztársaság fejének teendőit.

BADOGLIO

kormánya ugyanekkor visszatért Olaszországba. Hivatalos közlés szerint az olasz király is visszatért Dél-Olaszországba. A jelentések nem közlik, hogy melyik városba tette át székhelyét a Badoglio-kormány, de úgy tudják, hogy ez a város Bari, melyet még szeptember 14-én megszálltak az angolszász csapatok. Állítólag gróf Sforza volt olasz külügyminiszter, az egykori olasz liberális párt vezetője felajánlotta táviratban Badoglioval való együttműködését. Sforza jelenleg Amerikában tartózkodik, táviratát az algíri rádió ismertette.

TÖRÖKORSZÁG

változatlanul követi eddigi politikáját. Izmet Inönü török államelnök keletanatóliai szemleútja során Erzerum városába érkezett. A városban tartott beszédében Erzerumot „a nagy török haza keleti előőrsének" nevezte és rámutatott arra, hogy ez a város mindig a török kultúra és török munka otthona volt.

Ankarai török körökben az államelnök beszédét, amelyet a szovjet határ közelében tartott, úgy magyarázzák, hogy Törökország el van szánva az ország szuverénitásának és birtokállományának minden irányban való megvédésére.

Egyébként a török kormány a délkeleteurópai és feketetengeri háborús fejleményekre való tekintettel megszigorította a hadbanálló államok a tengerszoroskon áthaladó hajóinak ellenőrzését. A jövőben a hajók csak a montreauxi egyezmény előírásainak megfelelően haladhatnak át a Boszporuson és a Dardanellákon.

SZADAK TÖRÖK KÉPVISELŐ

az „Aksam" című lapban foglalkozik a svájci „Journale de Geneve" Törökországra vonatkozó egyik cikkével és kiemeli a svájci lapnak azt a megállapítását, hogy Churchill elég okos volt, hogy Adanában nem gyakorolt nyomást Törökországra, hanem csupán a törökök támogatását kérte a Balkán megszállásához. Szadak nem tudja mennyire találja fején a svájci lap az igazságot, de megjegyzi, hogy Törökország mindig a legnagyobb örömmel vesz részt a balkáni újjászervezés munkájában. A svájci lapnak arra a megállapítására, hogy Törökország csak akkor lép be a háborúba, ha a szövetségesek a Balkánon megvetették a lábukat, Szadak hangsúlyozta, hogy Törökország nem hadviselő politikája nem a véletlen játéka, amely a katonai műveletek alakulása szerint változik. Törökország semlegességének alapjai a török életérdekek. Világos, hogy Törökországnak nincsenek területi céljai. Politikánk jelszava: A Balkán a balkáni népeké, azt akarjuk, hogy minden balkáni nép teljes függetlensége birtokában egyetértsen és semmiféle idegen befolyás itt ne érvényesüljön. Amennyiben a török határokat balkáni oldalról nem fenyegeti veszély, Törökország nem lép be a háborúba.

A HÁRMAS KÜLÜGYMINISZTERI TALÁLKOZÓT

egész hírözön veszi körül már előzetesen is. A svéd sajtó jelentése szerint az angol, amerikai és orosz külügyminiszter októberi találkozóján, amelyet amerikai hírforrás szerint mégsem Moszkvában, hanem Londonban tartanak meg, két főkérdés kerül megvitatásra: az egyik Oroszország részvétele a szövetségesek katonai megszállása alá került országok politikai igazgatásában. E kérdés egyelőre a földközitengeri bizottság politikai vonalvezetésében lesz döntő. A másik kérdés felöleli Oroszország háború utáni terveinek és követeléseinek tisztázását. Ezenkívül több más kérdésről is szó lesz, amelyek nem éppen alkalmasak a Churchill—Roosevelt—Sztalin találkozó felé vezető út egyengetésére. Nagyon valószínűtlen, hogy érinteni fogják a kényes orosz-japán kérdést.

Cordell Hull államtitkárhoz közelálló körökben hangsúlyozzák, hogy az államtitkár egészségi állapota miatt nem utazhat Moszkvába. Orvosai óva intik attól, hogy vállalja a hosszú légi út fáradalmait. Ennek következtében valószínű, hogy a három külügyminiszter értekezletét nem tartják Moszkvában, hanem Londonban.

Lord Beaverbrook Churchill személyes üzenetével Moszkvába fog utazni, hogy előkészítse az angol-amerikai-orosz hármas értekezletet. A lap további jelentése szerint Beaverbrok a kormányba való meghívása előtt Churchillel hosszabb megbeszélést folytatott. A miniszterelnök rábírta lord Beaverbrokot a kormányba való belépésre, hogy ott mint személyes kiküldötte szerepeljen a moszkvai, vagy más esetleges kiküldetésben.

Lord Castlereagh angol alsóházi képviselő, a konzervatív párt tagja a „Daily Vorker"-ben közzétett nyílt levelében az angol-szovjet baráti kapcsolatok kifejlesztését kívánja. Angliában nem szabad elfelejteni — írja a képviselő —, hogy a szovjet megmentette Angliát. Az összes jövőbeli számításoknak figyelembe kell venni a Szovjet-Uniót, mert ennek tulaj-

FONTOS TUDNIVALÓK

Ma csütörtökön a 2701—3000 naplótételszámmal ellátott cukorjeggyel biró háztartások igényelhetik új élelmiszerjegyeiket.

Hirdetmény a mezőgazdasági munkások bevonulásával kapcsolatos rendelkezések tárgyában. 7.

Az 1943 évi termésű nemesített búza, rozs, árpa, zab és kukorica vetőmagvak gazdák közötti forgalmának szabályozása. 7.

TÖKÉS FOTO
MŰVÉSZI KÉPET KÉSZÍT

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

donképpen főszerepe lesz a béketárgyalóokosn írja az angol képviselő.

A MÁSODIK FRONT

kérdése még mindig visszatérő kérdés az angolszász oldalon. Érdekes hang és érv jelentkezett most. Stralborgi képviselő egy, a vörös hadsereget ünneplő pártközi ülésen beszédet mondott, amelynek során a következő kijelentést tette: Ha a szövetséges csapatok a nyugaton készenlétben álló seregeket Angliában hagyják, akkor Oroszország esetleg bizonyos vonalon megáll és védekezésbe megy át. Ebben az esetben Németország különbéke nélkül megerősíthetné helyzetét nyugaton. Ez a vélemény Londonban most gyakran hallható és különösen a második arcvonal felállítását követelő körök élnek gyakran ezzel az érvvel. Széles londoni körben nagy reményeket fűznek a moszkvai értekezlethez és rámutatnak arra, hogy ez az értekezlet esetleg teljesen megváltozott stratégiai helyzetben ülhet össze, tekintettel arra, hogy Churchill legutóbbi beszédében határozottabban beszélt a második front felállításáról, mint eddig bármikor.

A SZOVJETBEN

bizonyos belső átalakulások jelei mutatkoznak. Legutóbb jött híre, hogy a bürokráciában visszaállították a címeket. Újabban Sztalin váratlan kinevezést tett közzé. A moszkvai körzet párttitkárát, Scserbakovot vezérezredessé nevezte ki, e kinevezés mély benyomást keltett az angolszász világban is. Leplezetlenül azt bizonyítja, hogy a Kremlben lassan az orosz hadsereget teszik meg az államhatalom hordozójává. Az a kommunista párt, amely valaha a nemzetköziség jelszavával hadakozva minden katonai rendfokozat ellen síkraszállott: most megéri, hogy főtitkárából vezérezredest csinál a diktátor, aki a nagypéteri hagyományokon haladva az orosz imperializmusnak és hatalmi öntudatnak szálláscsinálója lett. Scserbakov vezérezredessége, „bár idejét kizárólag a szovjet hadsereg politikai vezetésének szenteli majd": amint Moszkva hangsúlyozza, a belső orosz fejlődés egyik legdemonstratívabb megnyilatkozása.

Német hadijelentés

A német véderő főparancsnoksága közli:

A **kubáni hídfőnél** a szovjet erők erős felderítő előretörései eredménytelenek maradtak.

Zaporozsje térségében kedden is súlyos, de eredményes elhárító harcot vívtak csapataink. Az átmenetileg elvesztett területrészeket ellentámadásokkal visszafoglaltuk. Az ellenség újabb kísérleteit, hogy a Dnyeper középső szakaszának egyes helyein a folyó nyugati partján teret nyerjen, meghiusultak.

Az **arcvonal középső szakaszán** a szovjet erők tovább támadtak, bár **az időjárás rosszabbra fordult.** Csapataink szívós ellenállása és erélyes ellentámadásaink feltartóztatták az ellenséges támadókat. Egyes betöréseket elreteszeltünk.

Szeptember 26 és 28 között a keleti arcvonalon **209 szovjet páncélost és 135 repülőgépet semmisítettünk meg.**

A német légvédelmi ütegek 6 szovjet bombázó közül, amelyek Constanza román kikötő ellen kíséreltek meg támadást, négyet lelőttünk.

A délolaszországi arcvonalon tartós esőzés akadályozta a nagyobb hadműveleteket. Mozdulataink, jólehet az útviszonyok nagyon megromlottak, tervszerűen folytak.

A szerdára virradó éjjel ellenséges repülőgépek egyesével szállva, átrepültek a birodalom nyugati része felett. Néhány ledobott bomba csak lényegtelen épületkárt okozott.

A szeptember 26-ára és 28-ára virradó éjjel végrehajtott ellenséges légitámadások alkalmával **lelőtt repülőgépek száma 65-re emelkedett.** (MTI)

A szovjet erőfeszítései Kiev elérésére

A keleti arcvonalon a nagy harcok új szakaszba jutottak

A keleti arcvonalon a nagy harcok új szakaszukba léptek, mint a Német TI katonai tudósítója a *szerdai helyzetet áttekintve megállapítja:* A német csapatok részéről heteken át folytatott mozgó háború után keleten a harcok úgylátszik, hogy *most inkább állandósult jelleget kezdenek ölteni.* A mozdulatok üteme mindkét részről annyira lassubbodott, hogy nem látszik jogosulatlannak az a feltevés, hogy a *Dnyeper folyás bizonyos természetes határt von a kölcsönös hadmozdulatoknak.*

Emellett mindenesetre megemlítendő, hogy *Berlinben továbbra sem beszélnek egy bizonyos Dnyeper vonalról, hanem inkább fokozott figyelemmel kísérik a napról-napra erősödő német ellenlökések tevékenységének kifejlődését.* A Dnyepernél a harcok hídfőként folyó csatákká váltak.

A Dnyeper keleti partján lévő hídfő állásokból a németek olyan *erélyes és átütő ellentámadásokba kezdtek,* hogy fel kell tételezni, hogy itt már jó előre előkészített terv alapján járnak el. Emellett úgy látszik hogy a tartalék erők is érezhetően fékezik a szovjet támadó hevét.

Délen a harcok súlypontja közvetlenül a *zaporozsjei hídfőállás peremén van,* ahol a németek hasonlóképen heves visszavágásokkal felelnek. Ezzel szemben *Dnyepropetrov környéke ellen a szovjet nyomás enyhült. A Zaporozsjétől északra elterülő vidéken a szovjet előtörés kizárólag Kievnek szól. Általában ez a város tekinthető a bolsevista hadvezetőség ama célpontjának, amelyet még a város idő beállta előtt minden körülmények között el kell érnie.* A szovjet csapatok elsősorban azon fáradoznak, hogy a Dnyeper szigeteket megszerezzék maguknak támaszpontok céljára. *Ebbe a feladatba minden erejüket beletik. Erőfeszítéseik azonban eddig csak azt érték el, hogy a cél eléréséért kivezényelt kötelékeiket a teljes megsemmisülésnek tették ki, ami amellett bizonyít, hogy a német állások erőteljesek.* Kievtől északra egészen a Moszkvába vezető gépkocsi útig ez alatt a bolsevisták továbbra is azon igyekeznek, hogy a legnagyobb tömegek bevetésével nyugat felé több tért nyerjenek. A harcok ott példátlanul kemények. (MTI)

Salernonál megrövidített állásokban helyezkedtek el a német csapato

Berlin, szept. 29. (Interinf) Délolaszországban az állandó és *felhőszakadásszerű esőzések még jobban mérsékelték a harci tevékenységet.*

A kedді napon a Salerno környékén, amelyet eleinte a brit erőknek engedtek át, de amelybe most már amerikai erősítések jutottak, Clark tábornok csapatai kizárólag a Vietritól északnyugatra vezető átjáró úton támadtak. Nyilvánvalóan azt remélték, hogy ezúttal átléphetik az utat az északnyugat felé fekvő nápolyi lapály irányában, miután ettől *északnyugatra a német csapatok megrövidített állásokba helyezkedve, a hegyekbe húzódtak vissza.* Ezek a mozdulatok, amelyek során *Castell san Giorgo, Barounissi és Montoro helységeket minden hadi fontosságú berendezés elpusztítása után feladták, egyébként zavartalanul folytak, sőt az ellenség azokat észre sem vette.*

Csak órákkal később állapították meg az óvatosan előre tapogatódzó brit felderítő járőrök, hogy *időközben már megtörtént a kiürítés.* Ezt követte az angol-amerikai erők előretörése. *A Vistri Pompei útnál azonban a német biztosító csapatok legkeményebb ellenállásába ütköztek.* Több meghiusult roham után a támadók sok elesettet és sebesültet hátrahagyva, visszavonultak.

A keleti szárnyon a németek utóvédjei Montgomery csapataival szemben, amelyek itt fáradságosan igyekeznek utat törni maguknak az aknamezők és ravaszul elhelyezett akadályok között, szívós ellenállást fejtenek ki. Több-kisebb helyi csatározásban érzékeny veszteségeket okoztak a briteknek és ezzel fedezték a német csapatok zömének mozdulatait, amelyek a keleti szárnyon is jobban védhető hegyi állásokat szálltak meg. (MTI)

Mandzsukuo és Thaiföld elismerte a Mussolini kormányt

Hszinking, szept. 29. (NST) Mandzsukuo kormánya jegyzéket intézett Mussolinihez, mint az új fasiszta kormány miniszterelnökéhez, amelyben formailag elismeri az új olasz kormány megalakulását.

Bangkok, szept. 29 (NTI) A bangkoki külügyminiszter hivatalosan közli: A thaiföldi kormány 1943 szeptember 29-én hivatalosan elismerte a Mussolini elnöksége alatt álló új olasz kormányt (MTI.)

Meggyilkolták Sauckel franciaországi megbízottját

Páris, szeptember 29 (Interinf.) A francia sajtó jelenti szerdán, hogy **Ritter, Sauckel körzetvezetőnek, a munkaügyek főmegbízottjának franciaországi kiküldöttje merényletnek esett áldozatul.** A lapok egyhangúan megállapítják, hogy Ritter, aki 1942 májusában kezdte meg munkáját Franciaországban, mindig nagy megértéssel volt a két nemzet kapcsolatainak elmélyítése iránt és nagymértékben hozzájárult a francia-német közeledéshez. (MTI.)

Uj angolszász módszer az emdeni légitámadásnál

London, szeptember 29. (NST.) Az „Exchange Telegraph" jelentése szerint az Emden városa ellen intézett repülőtámadásnál hétfőn új módszert alkalmaztak. **Ezer tonna dinamitot dobtak le, de nem előre kijelölt célpontokra, hanem egy bizonyos megjelölt területre.** Ezzel a légi háború új szakaszába lépett — teszi hozzá az angol hírszolgálati ügynökség.

A kapupénz és szemétpénz

november elsejétől való százszázalékos emelését kérik a házfelügyelők.

Az elmult napokban Nagyváradon tartotta meg vándorgyülését a Házfelügyelők Országos Szövetsége. A vándorgyülésen számos budapesti és vidéki ház felügyelője vett részt. **Joó Márton** elnök bejelentette, hogy a belügyminiszteriumban kedvező fogadtatásra talált a házfelügyelők időszerű kérése, amely az általános drágulással kapcsolatban a házfelügyelői díjak (kapupénz, szemétpénz) emeléséről szólt. Az ülésen a házfelügyelők elhatározták, hogy a házfelügyelői díjak százszázalékos emelését kérik a minisztertől november elsejétől kezdve, vagyis november elsejétől éjfélig 20 fillér, éjfél után 40 fillér kapupénzt szedhessenek.

A 42-es bizottság három rendeletet tárgyalt

Budapest, szeptember 29. A 42 tagú országos bizottság szerdán ülést tartott. A m. kir. miniszteriumnak napirenden levő rendeletét a közérdekű birtokműveletekkel foglalkozó intézetek ingatlan adás-vételeinek illetékmentességéről **Ronkay Ferenc** előadó ismertette.

A bizottság a rendeletet **Demkó Mihály, Maróthy Károly** hozzászólása, valamint **Reményi-Schneller Lajos** pénzügyminiszter válasza után tudomásul vette.

A miniszterium rendeletetét az államkincstár biztosítási tevékenységére **Koós Zoltán** előadó ismertette. A bizottság a rendeletet **Schandl Károly, Fabinyi Tihamér** és **Laky Dezső** hozzászólása, valamint **Reményi-Schneller Lajos** pénzügyminiszter válasza után tudomásul vette.

A m. kir. miniszterium rendeletét a védett birtokok teherrendezésének gyorsításáról és a védettséggel kapcsolatos egyéb intézkedésekről ugyancsak **Koós Zoltán** előadó ismertette. **Gróf Sommsich László, Maróthy Károly,** vitéz **Purgly Emil, Laky Dezső, Deák Imre,** vitéz **Imrédy Béla** és **Nagy Iván** hozzászólásaira **Reményi-Schneller Lajos** adott választ, majd a bizottság ezt a rendeletet is tudomásul vette.

A bibliához és az egyházhoz való hűségről beszéltek a bibliakonferencia tegnapi napján

Svingor Jenő radostyáni lelkipásztor volt a szónoka a bibliakonferencia tegnapi napjának. A biblia és az egyházhűség címmel értekezett, igen világosan körvonalazta, miben áll az egyház iránti hűség.

— Ha szeretem az egyházamat, szeretem az Igét és ha szeretem az Igét, szeretem az egyházamat is — mondotta többek között. A tapasztalat azonban nem mindig ezt mutatja. A katolikus egyházban nem az Ige áll a központban, mint a reformátusoknál, mégis a katolikusok között nagyon sokan vannak, akik végtelenül ragaszkodnak az egyházukhoz. Az áttérések és kitérések és még inkább a reverzálisok körül nagy hátrányban vannak a reformátusok a katolikusokkal szemben. Úgy látszik, hogy a debreceni gyülekezet tagjai nem nagyon hűségesek az egyházukhoz, viszont a debreceni katolikusok nagyon hűségesek. A szekták is a legtöbbet a református egyházból hoditanak el. Van, aki azzal az indokolással hagyja el a református egyházat, mert a szektában a Krisztus igazi hiveit, családját látja, ahol szent közösségben élnek az emberek és ő ezt nem találja meg a református egyházban. A református egyháznak éppen az az ereje, hogy a teljes Krisztust adja a híveknek maradék nélkül. Ezért nincs szükség arra, hogy innen szektákba menjen, aki Krisztust keresi.

— Volt olyan nap a régi római birodalomban, *amikor 20.000 katonát öltek meg a császár parancsara,* mert keresztyének lettek s vonakodtak az útjukba tett keresztre lépni. Ez a 20.000 ifjú is azért halt meg, mert szerette az Igét, az élő Igét, a Krisztust.

— Isten nem azért adta az Igét, hogy mi magyarázzuk, hanem hogy az Ige magyarázza magát nekünk. Egészen kis híja volt, hogy Oroszországban teljesen megszunjön az egyház. Egy német kat. lelkész irta le a következő esetet: egy megszállt faluban, mely német település volt s mint ilyen, evangélikus, nem talált az egész faluban senkit, csak egy asszonyt és kis fiát, akinek bibliája lett volna. Ez az asszony a pap özvegye volt, férjét elhurcolták és megölték. Az asszony volt az egyetlen, aki ragaszkodott az egyházához. *Kis fia sokszor kérte, hogy égessék el a bibliát, mert nagyon sokat kell rettegnie és szenvednie kint a biblia és az imádkozás miatt.* És akkor az édesanyja kivitte a csillagos ég alá, ott elmondta, hogyan halt meg az édesapja a Krisztusért. A fiú soha többé nem kérte, hogy semmisítsék meg a bibliát.

— Reformátusok! — mondta Svingor emelt hangon — *vegyétek kezetekbe a bibliát* és temetkezzetek bele, adjátok lelketeket Krisztusnak, szeressétek Őt és az egyházatokat!

Uray Sándor mondott köszönetet a tegnapi és mai előadásokért, majd *Kovács* József lelkipásztor hozzászólásában azt fejtegette, milyen nagyon erős próbára vetetnek most az emberek az egyházhűség tekintetében. Sok elszomoritó példát lát Debrecenben az egyházhűség körül. *A templomok látogatottsága éppen most csökkent meg, amikor azt látjuk, hogy csak az Isten kegyelme tud megszabaditani bennünket.*

Erdey Mihály s. lelkész azt hangoztatta, hogy különösen szomorúan néz ki az egyházhűség, ha az ifjúság szempontjából nézzük a helyzetet. Az egyházhoz való hűtlenséget legtöbbször és leggyakrabban az ifjúság körében látjuk, idősebbek között sokkal ritkábban fordul elő. Ha felnőtt ember fordit hátat az egyháznak, legtöbbször meggyőződésből teszi, a fiatalok azonban könnyelműségből cselekszik ezt.

Bányai Zoltán homokkerti s. lelkész összehasonlitást tett azok között, akik hűtlenekké válnak az egyházhoz és Péter megtántorodása között.

Nagy István lelkész azt fejtegette, hogy sokan összetévesztik az egyházhűséget a vallásossággal. Református emberben egyházhűség, hithűség csakis az Ige alapján lehetséges. Debrecenben sok református van, aki fizeti az egyházi adót, de soha feléje se néz a templomnak, de Istennek sem.

Uray Sándor hangoztatta, hogy nem szabad a lelkipásztorok magatartásától függővé tenni az Isten Igéjét, mert minden lelkipásztor lehet nagyon gyarló ember, akinek segitségre, elsősorban a presbiterek segitő munkásságára lenne szükségük.

Énekkel fejeződött be a konferencia.

Ma, csütörtökön délután 5 órakor budapesti vendégszónok, *Borsay* László, a Magyar Bibliatársulat titkára beszél »A teljes irás Istentől ihletett« címmel.

Amerikai repülőgépek Firenzét bombázták

Chiasso, szept. 29. Az elmult este 36 amerikai repülőgép Firenzét bombázta. A támadás különösen Rifredi városnegyedben és a Mars-mező közelében okozott súlyos károkat. (MTI)

Az Ipartestület előljárósága ma ülést tart

Az Ipartestület elöljárósága ma, csütörtökön este hat órakor gyülést tart, melyen a segédavatáson kívül folyó ügyek, a bérrögzitő rendelet megtartásának ellenőrzése, ipartestületi munkacsoport megszervezése, a lakatosszakosztály panasza a vaselosztás miatt szerepelnek a tárgysorozaton.

A „DEBRECZEN" apróhirdetései olcsók, mert EREDMÉNYESEK

Mussolini felhívása az államfői teendők ideiglenes átvételéről

Róma, szept. 29. (NTI) A Duce abban a pillanatban, amikor az új köztársasági fasiszta állam elnöki teendőit átvette, a következő felhívást intézte az olaszokhoz:

Az 1943 szept. 26-i minisztertanács által jóváhagyott nyilatkozattal életbelépett *új köztársasági fasiszta állam, amely a legközelebb összehivandó alkotmányozó nemzetgyülésen kapja meg végleges alkotmányos funkcióinak megerősitését. Addig a napig ma átveszem az új köztársasági fasiszta állam fejének teendőit.*

Mussolini.

A köztársasági fasiszta kormány első határozatai

A haderőt a miliciába osztják be

Róma, szept. 29. (NST) A köztársasági fasiszta kormány kedden Mussolini elnöklésével első minisztertanácsra ült össze. Mussolini részletesen nyilatkozott a politika helyzetéről, majd a minisztertanács a következő határozatokat szavazta meg:

1. Miután Rómát nyilt várossá nyilvánították, a köztársasági fasiszta kormány **székhelyét Olaszország egy másik városába helyezik át, a főhadiszállás közelébe.**

2. A **szenátust**, amelynek tagjait a király nevezi ki, **felosztják.**

3. A szárazföldi, tengeri és légi **haderőt önkéntes nemzetbiztonsági fasiszta miliciába osztják be.**

4. A köztársasági fasisztapárt politikájának megfelelően **egyetlen szervezetbe olvasztják a tizenhárom fasiszta szakszervezeti szövetséget.**

5. A fasiszta párttagok jogtalan meggazdagodásának kivizsgálására alakított bizottságot megtartják s a vizsgálatot kiterjesztik mindazon személyekre, akik az elmult harminc év folyamán szociális vagy katonai vonatkozású közhivatalt töltöttek be.

Az olasz király és a Badoglio-kormány Baribe tette át székhelyét

Bern, szept. 29. A *Bund* chiassói tudósitója jelenti, hogy hivatalos közlés szerint *a király és a Badoglio-kormány elhagyta Palermót* és egy délolaszországi városba tette át székhelyét. Ez a város megbízható értesülések szerint *Bari*, amelyet a szövetséges csapatok szeptember hó 14-én szálltak meg. Bariban a többi között nagy rádióadó van, amely a jövőben valószinüleg a Badoglio-kormány hivatalos adója lesz.

Azt hiszik, hogy a király a tengerpart mellett fekvő kastélyában telepszik le, mig a kormánynak a prefektúra épületét bocsátják rendelkezésére. A Badoglio-kormány tagjai közül Bariban tartózkodik a miniszterelnökön kivül Guariglia külügyminiszter, Ambrosio tábornok és Senise.

A lap chiassói levelezője jelenti továbbá, hogy az olasz lapok közölték az olaszországi német konzulátusok németnyelvü felhivását, amelynek értelmében *az Olaszországban élő németeknek haladéktalanul jelentkezniök kell a legközelebbi konzulátusnál.* Azt hiszik, hogy a birodalmi kormány el akarja szállittatni Olaszországból a német asszonyokat, gyermekeket és aggokat. Lehetséges továbbá, hogy az olaszországi német vállalatokat *Németországba helyezik át.* (Bud. Tud.)

Mussolini éles beszédet mondott Badoglio ellen

A fasiszta köztársasági kormány alakuló ülése

Róma, szeptember 29. (Német Távirati Iroda.) A fasiszta köztársasági kormánynak a Duce elnöklésével tartott alakuló ülésén fontos döntéseket hoztak politikai, közigazgatási és katonai téren. Több szociális természetü határozatot is hoztak, amelyekből — mint Mussolini a megbeszélések folyamán hangsúlyozta — világosan kitünik a fasiszta köztársasági kormány összetartása a dolgozó osztályokkal. Emlékeztetett Olaszország helyzetében július 25 óta bekövetkezett katasztrofális változásokra. A Savoyai-ház és Badoglio árulása folytán a véderő felbomlott, az egész újonnan szerzett területet kiürítették és az ország harmadrészét az ellenség megszállta. Ez a szomorú öröksége a rabszolga megalázkodás aktusának, amellyel Badoglio önmagát és az országot a zsidó plutokrata ellenségnek kiszolgáltatta.

A tanácskozások folyamán a Duce rámutatott az olasz nép jó szellemére, amely megpróbáltatásban a nép nagy tömegében ragyogóan megállta a próbát. Milyen dőre — mondotta Mussolini — Badoglionak és klikkjének az a reménye, amellyel ezek az árulók azt képzelték, hogy néhány tollvonással eltörölhetik a fasizmus 21 évi fáradhatatlan építőmunkájának nyomait. Azokra az olaszokra azonban, akiket mint árulókat lepleztek le, akik alacsony haszonlesésből ki akarták használni az ország szerencsétlenségét, megérdemelt büntetés vár, mindezek birájuk elé fognak kerülni. A fasiszta köztársaság új kialakulásának nem akar elébe vágni, azonban kijelentheti, hogy az új Olaszország magánállam lesz, szilárd felépitésü, egységes állam és egyúttal példaszerü szociális közösség, amely ismét meg fogja szerezni a világ bizalmát. A Duce végül hangoztatta, hogy ekként az olasz nép most már szerencsésen leküzdötte a válságot, amely kimondhatatlanul nehéz, de egyúttal üdvös is volt, megtisztította az olasz népet és a népből kihozta a jót. Mussolini beszédét igy fejezte be: Népünk nem pusztulhat el mindaddig, amig tudatában marad népi erejének. (MTI.)

Vidéki községeket is légitámadás ért a német és francia partvidéken

Berlin, szeptember 29. — Mint a Német TI értesül, amerikai bombázókötelékek nyugatfranciaországi helységek ellen hétfőn intézett támadásai következtében 25 francia meghalt és sokan megsebesültek. (MTI)

Berlin, szeptember 29. — Mint a Német TI értesül, az amerikai bombázókötelékek hétfő délutáni támadásaik alkalmával a német északnyugati partvidéken nehéz bombákat dobtak le nyilt községekre is. A bombák több esetben lakónegyedeket és parasztházakat romboltak szét. Minden katonai céltól távol **egy kis vidéki községben bomba esett egy ifjúsági otthonra. Egyedül itt 50 gyerek esett a támadás áldozatául.** (MTI)

Jó gyakorlattal

35 éves nős férfi erdőőri, munkafelügyelői vagy kisegítői állást keres. Vidékre is elmegy. Cím a kiadóban.

A második cserkésztörvény...

Az immár három évtizede működő magyar cserkészmozgalom egész munkásságát gróf Teleki Pál szavaival jellemezhetnénk legjobban. »Kötelességet keresünk« mondotta a magyar cserkészet örök emlékü vezetője és valóban a magyar fiuk tizezrei hosszú évek küzdelmes munkájával bebizonyitották, hogy életük örök kötelességteljesités. Feladatuk vállalása állandó törekvés egy szebb és jobb életeszmény felé, — ez volt a cserkészmozgalom igazi értelme.

1912-ben, amikor az első cserkészcsapat megalakult, a magyarság a milleneumi idők kábulatában haladt trianoni végzete felé.

A magyar cserkészmozgalom a szebb és jobb életeszmények felé törekvésében a vallásos élet elmélyitését választotta biztos alapul.

A gyermek, aki belép a cserkészek közé, az új élményekkel együtt éli át a vallásosság parancsát. Kint a szabad természetben, ahol mintegy közelebb érzi magát az Istenhez, egy tábori istentisztelet, vagy őrsvezetőjének egyszerü imája érezteti meg vele azt, amit ránevelléssel soha nem tudnánk élményszerüen megéreztetni: az igazi vallásosságot. Ilyen nagy alkalom a cserkészet szociális munkája. Milyen nagy és lélekformáló élményt jelent a gyermek számára, amikor egy szegény otthonba, rongyok és keserüség közé elviheti a megértés, gondoskodás szellemét.

A cserkészet vallásossága tehát gyakorlati Istenkövetés. Mintegy szimbolikus jelentősége van annak, hogy az első cserkészcsapat éppen egy vallásos ifjsági egyesület, a budapesti KIE keretében alakult. A ma már országszerte ismert cserkész regösmunka, magyar falu szolgálatnak ez az erős eszköze is a BKIE csapat köréből indult el. A csapatok, a táborok közös munkája az elmult évtizedekben a különböző felekezethez tartozó fiuk testvéri egyetértésének nagyszerü példáit szolgáltatta. Mint ahogy a társadalmi válaszfalak lerombolásában, ugy vesz részt a cserkészmozgalom a felekezetek közti békesség és egyetértés ápolásában is.

Hazánk iránti kötelességeit a cserkészet mindig legönzetlenebb, legnyiltabb módon teljesitette. Az elesettség éveiben éppugy, mint a felemelkedés idején megtalálta azt a módot, ahogy legjobban szolgálhatja magyarságunk ügyét. A közösségi gondolat, az összetartás szószólója volt az ifjuság körében, amikor a trianoni csapás után mindenki kereste az utat a feltámadás felé. Ebben az időben sokáig volt katonai előképzésünk leghatásosabb eszköze. Működését katonás fegyelem jellemezte, próbaanyaga jóreszt a honvédelemben hasznositható gyakorlati ismeretekből állott. Ezért volt oly gyakran kitéve a magyar cserkészet az utódállamok heves támadásainak, amelyek fenntartásában a trianoni szerződés megszegését látták.

Szaktanfolyamain sok ezer cserkészt részesitett a mozgalom hiradó, repülő és vizikiképzésben. Az országjárás, táborok, versenyek közvetve szolgálták a honvédelem céljait.

Hazafias kötelességeinek teljesitése azonban nem merült ki a katonai előképzésben. Egyenlő fontosságot tulajdonitottak magyarságuk, népük szolgálatának is.

A cserkész »élete Isten parancsából a magyar népért van«, ennek a parancsnak a szellemében dolgozik ma 60.000 magyar ifjú.

Harminc évig hiven teljesitette kötelességeit, melyekkel Istennek, hazájának és embertársainak tartozott, ma is dolgozni és harcolni akar, ma is töretlen erővel menetel uj és nagy kötelességek felé.

— **Bútorutalványt kapnak Budapesten a házasulók**, akik házassági kölcsönre jogosultak készpénz helyett.

Október 1-től korlátozások lépnek életbe a személyvonatok forgalmában

Debrecenen át hajnalban közlekedő és Budapestről este hat órakor induló sebesvonatokat debreceni viszonylatban nem lehet használni

A Magyar Országos Tudósító jelenti, hogy az igen erős őszi áruforgalom akadálytalan lebonyolításának biztositása érdekében október 1-től, péntektől kezdődően a személyszállító vonatok forgalmában változások lépnek életbe.

Ezek között debreceni viszonylatban a következő a változás.

A Budapest nyugati pályaudvar—Nagykároly—Máramarossziget, illetve Sepsiszentgyörgy között közlekedő és Budapest nyugati pályaudvarról **18 órakor induló sebesvonatra a Budapest nyugati pályaudvar és Érmihályfalva között fekvő állomásokon felszállni nem lehet.**

Hasonlóképen ennél a vonatpárnál odamenet csak Érmihályfalváig és azon túl fekvő állomásokra, visszaútban pedig Budapest felé **csak Érmihályfalváról és azon túl fekvő állomásokról lehet jegyet váltani.**

A vonatpárral közlekedő sepsiszentgyörgyi hálókocsi megszűnik. Utoljára Budapestről október hó 5-én, Sepsiszentgyörgyről pedig október 7-én indul.

*

Ez a korlátozás azt jelenti, hogy **a debreceni közönség elveszti legkedveltebb és legkényelmesebb vonatát, amellyel egy nap alatt megjárhatta Budapestet.** Nem kell különösebben hangoztatni, hogy a mai viszonyok között igen sok embernek van ügyes-bajos dolga Budapesten, úgy gazdának, mint iparosnak, kereskedőnek, ügyvédnek, akik eddig **egy nap alatt megjárták Budapestet, úgy, hogy a reggel háromnegyed öt órakor Debrecenen átmenő erdélyi sebesvonatra szálltak és Budapestről este hat órakor induló sebesvonattal tértek haza.** Igy nem kellett Pesten éjszakázniuk, drága szállodát, éttermet igénybevenni.

Most ez az utazási lehetőség elesik, miután ezt a sebesvonatpárt nem lehet használni a debrecenieknek. Az igaz, hogy megmarad a sinautó-járat, azonban az ezen való utazás teljesen luxusjellegü és annyira igénybe van véve, hogy négy-öt nappal előre elkelnek az összes helyjegyek.

A Pestre való utazási lehetőség szükítése kellemetlenül érinti a debreceni közönséget és valószinű, hogy különböző gazdasági érdekképviseletek állást foglalnak a korlátozással szemben. Annál is inkább, mert a fenti vonatpár kiesése folytán a debreceniek Budapestre való kényszerü utazás, ügyes-bajos dolguk elintézése esetén két napot kell, hogy eltöltsenek. Ugyanis **ezután a sinautón kivül csupán a délutáni sebesvonat és a Püspökladányon való átszállással közlekedő személyvonat van forgalomban Budapest felé.** Mindkét vonat este érkezik meg Pestre, amikor már nem lehet semmit elintézni hivatalos dolgokban, igy az éjszakát ott kell tölteni.

Az utazóközönség véleménye szerint sokkal inkább nélkülözni lehetett volna az említett korlátozást, ha azt a délután Debrecenből induló sebesvonatra és a Budapestről reggel Debrecenbe induló szintén sebesvonatra alkalmazták volna.

Háromévi fegyházra ítéltek szörmepanamákért egy anyaghivatali előadót

Janza Gusztáv anyaghivatali előadót, akinek feladatköre az volt, hogy az egyes szücsöknél és szörmekereskedőknél zár alá vett nyersbőrök és szörmék további zár alatt tartása, vagy esetleg fel adása ügyében javaslatot tegyen s a közületek számára zárolt készleteket számontartsa és a szükséghez képest a feloldásról jelentést tegyen feletteseinek — az ügyészség három rendbeli megvesztegetés büntette s a hadviselés céljaira szükséges nyersanyagok jogellenes elvonása cimén vádolta meg. Janza Veszprémben, Wittmann Simon szörmekereskedőt rávette, hogy adjon el neki 433 pengőért 24 darab szilszörmét s ennek ellenében jogtalanul feloldott a cégnek 450 darab zárolt szörmét. Szabadkán Kántor Lajos szücsnek füstöltszalonna ellenében oldott fel 140 zárolt szörmedarabot és Schaffer Mátyás üzletében egy végvásznat kapott nyolcvan pengőért s ezért a zárolt szörmeárúból 18 darabot visszaakart adni, de leleplezték.

A bíróság Janzát 3 évi fegyházra, Wittmannt 6 hónapi börtönre, Schaffert 3 hónapi, Kántort 2 hónapi fogházra itélte. Az itélet nem jogerős.

Üzenetek a frontról

Bartha István az F. 603 tábori postaszámról megnyugtatja szüleit Debrecenben, hogy hála Istennek meggyógyult. A csomagot megkapta, köszöni. Kéri szüleit irjanak. Szerető csókjait küldi.

Lukácsi Antal az F. 990 tábori postaszámról üzeni Hajdúböszörménybe, hogy a legjobb egészségben van Szeretettel köszönti édes anyját, testvéreit, menyasszonyát Kéri, ne aggódjanak érte. Mindenkit szeretettel csókol.

Regős Gyula főlelkész a B. 700 tábori postaszáról üzeni Lajtos Árpád századosnak és húgának Debrecenbe, hogy hála a jó Istennek jó egészségben van. Mindkettőjüket kéri irjanak.

Eigner István honvéd az L. 128 tábori postaszámról üzeni Debrecenben lakó szüleinek, menyasszonyának és testvéreinek, hogy jól van, egészséges. Kéri ne aggódjanak érte. Sok levelet vár. Szerető csókjait küldi.

Reményi Sándor honvéd az L. 128 tábori postaszámról üzeni Tiszacsegén lakó feleségének, gyermekeinek és szüleinek, hogy semmi baja nincs, egészséges. Kéri irjanak, szerető csókjait küldi.

vitéz Kovács Sándor honvéd az F. 598 tábori postaszámról üzeni szüleinek, testvéreinek és menyasszonyának: Rózsikának Tiszacsegére, hogy egészsége teljesen kifogástalan. Sok levelet vár. Szeertő csókjait küldi.

Szigeti József honvéd az F. 598 tábori postaszámról üzeni Tiszacsegén lakó szüleinek és ismerőseinek, hogy semmi baja sincs, egészséges. Kéri az otthoniakat minél gyakrabban keressék fel leveleikkel. Szerető csókjait, üdvözletét küldi.

A cserkészek is résztvesznek a Vöröskereszt gyüjtésén

A VI. kerület cserkészei — mint értesültünk — szintén résztvesznek az október 2-iki és 3-iki Vöröskereszt gyüjtésen, amikor is gyüjtőivekkel járják be a részükre kijelölt utcákat, azonfelül nagyszámú tikettek eladását is vállalták.

Művészi tervezésü és készitésü modellek a SZENT ANNA-U. 12. üzlet. Telefon: 39-07.

Papp MODELL szalonból tökéletesek.

debreceni Csokonai színház
IGAZGATÓ: BELEZNAI-UNGER ISTVÁN

SZINHÁZI HETI MUSOR:

Csütörtök este: **Zenebohócok.** A) bérlet.

Péntek este: **Zenebohócok.** B) bérlet.

Szombat délután: **Egy nap a világ.** Filléres helyárak.

Szombat este: **Mosolyország.** Bérletszünet.

Vasárnap délután: **Zenebohócok.**

Vasárnap este: **Tábornokné.**

Zenebohócok

Arany János a Vojtina ars poeticában úgy határozza meg a költészet lényegét: Nem a való hát, annak égi mása lesz amitől függ az ének varázsa. És valóban ez a meghatározás azt a magot világítja meg, ami az ihlet nemes hevületében szárnyat találva egy tisztultabb magaslatba lendíti a költő megnyilatkozását. Ezt a távlatokat feltáró és a lélek izzásában megtisztult s egyben felmagasztosult útat keresik a művészek, hogy alkotásaikból a lények nemességén keresztül a formáló, alkotó és emberi vonatkozásokban a nemesítő tendencia nyerjen hangsúlyozottságot. Ezt az utat valójában kevesen járják s a viszonylagos magaslatokig még kevesen jutnak el. **Zilahi Lajos: Zenebohócok** Commedia dell arte 3 felvonásosa azok közé az alkotások közé tartozik, melyben az író minden mondanivalója merész íveléssel szökken fel a hétköznapiságon túl magasabbrendű szintre. A tökéletes és új úton haladó színpadtechnikai készséggel felépített mübe csillogó színfoltokként dobja szereplőit figuráit, akik a való élet és a szimbólum mesgyéin járva az emberi élet igaz mélységeit tárják elénk. Nyelvezetét szín, költői hevület nemesen zengő lyra és drámai izzás teszik vonzó hatásúvá Gondolataj magasrendü szellemiséget vetítenek, amelyeket különleges értékü poézis fon át s emellett az igazi életizből semmit sem veszítenek. Öröm és felemelő ilyen darabot nézni, valamint ilyen darabban játszani is.

A Csokonai Színház prózai együttesének tulajdonképpen ez volt az igazi bemutatkozása. Jólesö érzéssel állapítjuk meg, hogy a pózai társulat kifogástalanul felel meg a hozzáfüzött reményeknek.

A darab női főszerepét **Havadi Nagy Ilona** játszotta. Fiatalságának nemes izzású tüze, a szív nemes szeretetén átszürt formálása, első bemutatkozása alkalmával képességü és nagyon tehetséges képesceségü és nagyon tehetséges művésznöt. Játékát igaz elmélyültség, sok-sok részletfinomság jellemzi, emellett azonban nem hiányzik belőle az összefogó egységbefoglaló invenció sem. **Fáskerti Mária** klasszist jelentő formálásban állított elé egy beteg s éppen ezért reálisabb életszemléletü nő alakját. **Ujvárossy Kató** Borbálája rokonszenves produkció, természetes erőtől duzzadó. **Arany Kató** artistanője remekül rajzolt figura

Deésy Jenő a társulat förendezője pár epizódszerep eljátszása után tulajdonképpen ezen az előadáson mutatkozott be. Egy zeneszerző figuráját vitte színpadra olyan mesteri alakítókészséggel, melyről csak a legelismerőbb módon emlékezhetünk meg. Ennek a formálásnak értékeit nemcsak gazdag rutinú színpadi múlt, de olyan erőteljes és magasrendü átélés emeli, ami csak igazi művésznek lehet jellemzője. Játékából mélyértékü emberábrázolás vonalai bontakoznak ki az igazán elhivatottak tolmácsolási készségeivel. **Badóczy István** érdekes költője telítve volt színnel és sugárzó idealizmussal, ami a szerepen túl egyéni értékévé emelkedett. **Károlyi István** az élet reális vonatkozásait képviselte s játékának kiforrott nyugalma a kifogástalan helytállás mellett az átélés nemes színeibe öltözött. **Késmárki Kálmán** jellemábrázoló készsége a tipusrajzolás tökéletességében emelkedik művészi szintre. **Márky Géza** kifogástalan elegánciáju igazgatója méltán dobogtatta meg a leányszíveket.

Kisebb szerepekben **Biró Róza, Dóka János** és **Kucsebár József** egészitik ki az együttest.

A darab kényesigényü rendezését **Deésy Jenő** látta el. Az előadásból széles látókörü, nagykészültségü és magasrendü kultúrát képviselő rendezői kéz formáló ereje érzik. A gondos beállítás nem hagyja figyelmen kivül a részletfinomságra épített nüanszirozást és mégis egységbefoglalt, kivetitődik a leleményesség, a szivtelítettség, de nem száll le a szentimentális vonal banális útjára. Minden ott van helyén, ahol kell s az előadás jól pergő.

A közönség látható kedvvel fogadta a kitünő előadást s azt hisszük, nem csalódunk, ha a **Zenebohócok** cimü darabnak hosz szantató nagy sikert jósolunk.

—oOxOo—

A SZINHÁZI BÉRLŐKET felkéri a Csokonai Szinház titkára, hogy az október havi esedékes bérletösszeget sziveskedjenek esedékes előadásnapjukon este 6—9 óra között, akár előadás előtt akár szünetekben a szinház titkári irodájában kiegyenliteni, mivel a nagy munkatorlódás miatt nem áll módjukban felkeresni a t. bérlőket.

FILM

A HUNGÁRIA filmszinház sikerrel mutatta be a **„Szalmaláng"** c. francia filmet. A darab meséje érdekes, fordulatos, a rendezés finom, művészi elgondolásokkal, hatásos ötletekkel tele. A darabnak azonban mint a francia filmeknek általában főértéke a szereplőgárda nagyszerü teljesítménye. Különösen Lucien Baroux, Orane Demazis és Jean Fuller ragyogó alakitása igazi művészi élmény. A kisérő müsorban az UFA híradó aktuális képeit nagy érdeklődés kiséri.

Utazásnál
a változó életmód zavarja a rendes emésztést. Ez émelygést, fejfájást okoz. Ne felejtse, hogy utazáshoz szükséges a jó hashajtó.
DARMOL

22 ezer menekült érkezett Olaszországból Svájcba

Svájc megvédi a menedékjogot és kitart emberséges felfogása mellett

Zürich, szept. 29. (MTI) A svájci nemzeti tanács szerdai ülésén az olasz menekültek ügyével foglalkozott. Grimm szociáldemokrata tanácstag egy tiz, más képviselők által is aláirt interpellációt indokolt meg, amely az ország déli határán beáramló menekültek ügyét tette szóvá. A szövetségi tanács nevében Steiger szövetségi tanácsos válaszolt az interpellációra. Egyetértett az interpellációval abban, hogy a menekültek kérdése komoly helyzetet teremt Svájcban. Szeptember 17 óta mondotta Steiger *21.860 menekült érkezett Olaszországból svájci területre, közlük 960 megszökött hadifogoly.* Svájc ilyenformán most összesen 57.734 különböző országbeli menekültnek nyujt menedéket. A továbbiakban elmondotta, hogy azok az ostoba híresztelések, amelyeket a déli határon uralkodó helyzetről híresztelnek, nem cáfolhatók meg mind külön-külön, de kiemelte, hogy azok a hirek, amelyek svájci csapatok és idegen páncélosok közötti összetüzésekről szólnak, teljesen alaptalanok. A szövetségi tanács arra törekszik, hogy a menedékjogot megvédelmezze és kitartson Svajc emberséges felfogása mellett. Azonban nem hagyja magát útjáról eltéríteni, hogy a legfontosabb szempontnak tekintse a közjót és az ország biztonságát.

Uj könyvek

Thomas Mann: FRIEDMANN UR, A TÖRPE. Thomas Mann egyik legizzóbb drámaisággal megirt müve ez a kis regény. — Friedmann, a törpe, szeretetre és megértésre sóvárgó gazdag lelkü fiatalember, akit testi tökéletlensége arra itél, hogy a boldogság és öröm kisemmizettje legyen, — az iró talán legemberibb, legigazibb hőse. Thomas Mann művészetének finom és válaszlékos eszközeivel kristálytiszta stilusán át az emberi gyöngédség és együttérzés különösen meleg és tiszta hangjai szólalnak meg úgy ebben az alkotásban, mint a kötet másik kisregényében **„A zűrzavar és kora bánat"**-ban, mely egy gyermeki tragédia finom művészi leirása. Egy elkényeztetett kislány életében elöször találkozik a szenvedéllyel és szenvedéssel — ezt beszéli el utólérhetetlen művészettel Thomas Mann.

*

Mazo de la Roche: AZ ÉN ANYÁM. A nagy, francia eredetü, kanadai angol regényiró „Az én anyám" c. müve Kanadában játszódik, egy anya és fiú közös küzdésének és diadalának regénye ez a könyv, melynek hőseit az egymás iránti szeretet és odaadás vezeti. Anya és fiú az élet sötét, keserü és árnyékos oldaláról átküzdik magukat a napos oldalra anélkül, hogy ezért fel kellene áldozniuk mások boldogságát Ez a nagy regény csupa egészséges optimizmus és frisseség, egy friss, hamvas világ lebilincselően üde és éppen idegenszerüségében különösen érdekes regénye, emellett a világirodalom egyik legszebb anya-regénye, — melyhez legfeljebb a magyar irodalomból Bibó „Anyám"-ja és Károlyi „A visszaadott mese" c. regényei hasonlíthatók. Mazo de la Roche könyvei közül ez a legnépszerübb igazi világsikert aratott alkotás.

— **Ellenőrző könyvecskével látták el a szatmári bérkocsisokat.** Szatmár város közigazgatási hatósága bevezette a bérkocsimegrendelési könyvet. Ez a könyv ezúttal minden bérkocsisnál ott kell hogy legyen.

Csokonai Színház

Csütörtökön este A) bérletben a bemutatón nagy sikert aratott

Zenebohócok

ZILAHY LAJOS

legszebb alkotása:

Tánciskolák

* **Schaff** tánciskolájában, a Koronában mától kezdve minden csütörtökön, szombaton 7 órától, vasárnap 6 órától össztánc.

* *Vattay* mozdulatművészeti iskolában akrobatika, step-, szakszerü mozdulatnevelés október 1-én kezdődik. Kossuth u. 11.

* **Havancsák** tánciskoláiban (Hunyadi 2 és Vígkedvű 67) új tánctanfolyam október elsején kezdődik. Beiratkozás össztáncokon.

APOLLO filmszinház

Az első nagy magyar részben színes revűfilm, a legkedvesebb magyar filmsztárjainkkal:

Magyar-kivánság-hangverseny

Előadások: negyed 4, negyed 6, negyed 8 órakor, vasárnap de. 11 órakor is.

HUNGARIA filmszinház

MA UTOLJÁRA!

Szalmaláng

Főszereplők: Lucien Baroux, Orane Demazis, Jean Fuller.

Előadások: 5 és 7 órakor.

A sietö égerfa

Irta: IGNÁCZ RÓZSA

Egymástól szabályos távolságra öt égerfa állt a parkban, az ablakom alatt. Megnéztem őket közelről, többször is. Kérgük azonos törvények között repedezett. Egyforma magasak voltak. Ha letéptem volna róluk egy-egy levelet, nem akadt volna ember, aki megmondja, hogy melyik levél, melyik fáról való? Mikor felemeltem a fejem az iróasztalom mellől s kinéztem az ablakon, megnyugodva és elpihenve láttam, hogy ott állnak, minden változást túlélve, rendületlenül. Sort formálva, együtt imbolyogtak a szélben, mintha nem is lett volna külön életük, hanem egyek lettek volna, öten.

Éveken át pihentettem szememet a fákon. Míg rájuk bámultam, azt éreztem olykor, hogy sok ilyen semmitlevő, csöndes nézelődés nyujthatná hosszura az életet. Ha nem kellene sietni midig! Kapkodni, rohanni, programmot csinalni, beosztani a perceket! Ha nem volna egyetlen célunk, hogy minel többet tudjunk elvégezni, elintézni, dolgozni, élvezni, szórakozni, — minél kevesebb idő alatt! Hiszen minel többet sürgünk-forgunk, annál kevesebb időnk marad. A gond, hogy miként osszuk be a perceket, elveszi a kevés szabad időnket is! Körülöttem, velem együtt, ezrek és tizezrek, már nem is élnek. Csak sietnek.

Meg-megrémülve, hogy elfogy tőlem az élet, — elgondoltam olykor: lassan kellene élni. Valahogy, ha lehetne, a Krudy Gyula filozófiája szerint: csöndes szemlélődésben, el-elmerengve, örökké várakozva. Talán nem Pesten, hanem elbujva, vidéken, valahol. Hosszú alvasokkal, süket csöndben, végeérhetetlen esti beszélgetésekben. Passzianszot rakosgatva, vágyakozva. Ha unnám, akkor biztosan véglelennek tetszenék az élet.

Néztem a pihentető fákat, melyekről ezek a gondolatok jutottak eszembe. És egyszer, — tavasszal mult el egy éve, — egy napon, amint kibámultam az ablakon, észrevettem, hogy az egyik égerfa siet.

A négy másik még csak nem is rügyezett. De ez, a streber, bontogatta már duzzadt ágvégeit. A másik négy halványan, itt-ott zöldülni kezdett. Az ötödik harsogva, egyszerre kibontotta valamennyi levelét. Mikor a többiek jónyar tavasz színüek lettek, a sietö égerfa már nyári méregzöldben viritott. Mi történhetett vele? A gyökerei alá került váratlanul, valami pezsdítő, serkentő, ásványi só? Most összel, már azt hittem, hogy beteg. A többi fák még zölden pompáztak a csodálatos, hosszu nyárban, az én sietőm lángveresre hervadt. Mikor az első reggeli köd leszállt a Városmajorra, aranyszinüek lettek a többi fák is. Az enyém, a sietö, lehullatta ezen a reggelen minden levelet. Lombja vesztetten, ködtől csepegő, nyirkos, feketes ágaival, szomoran állt a többiek között, mintha hirdetné: ime, a sietés jutalma a korai hervadás!

Tegnap vegig setált a városi kertész a fák között. Két fejszés napszámos bandukolt mögötte. Vizsgálgatták a fakat: melyik egészséges, melyik beteg? Megálltak a sietö égerfa alatt. Hosszan nézelödtek. A fa nem beteg. Csak éppen valami rendellenes történt vele. Megkérdeztem a kertészt, hogy mi végre jöttek? Azt felelte: ritkitani kell a fákat. Azt vágatja ki, amelyik beteg, vagy amelyik útban van, vagy szemet szúr valamivel. Egy bizonyos számú fát ki kell vágatnia. Túl sürü a park s ma tüzelő gond is van. A fölösleges, kivágott fákat megkapják a város szegényei. Krétával jelölte meg a sietésben megkopaszodott égerfát..

Ezután csak négy égerfát látok, ha elfáradt szememmel kibámulok az ablakon. Utoljára még meglátogattam. Ép volt a törzse, sehol semmi betegség nyoma. Csak a kertész tudhatta, hogy a sietö égerfa meg akart halni. Hiszen mind halni készül az, aki siet...

Id. Kertész István temetése

Nagy részvét mellett temették el szerdán délután félnégy órakor **id. Kertész István** földbirtokost, törvényhatósági bizottsági tagot, református presbitert

A díszravatalozó termet zsúfolásig megtöltötte a gyászoló közönség, melynek soraiban megjelentek **Zöld József** és **Tatay Zoltán** h-polgármesterek, dr **Balogh Sándor** és dr **Balla Bertalan** városi főjegyzők, **Polgáry István** vezetésével a gazdatársadalom tagjai, dr **Budaházy-Bruckner Ernő** egészségügyi főtanácsos és mások.

A Kossuth Dalkör gyászéneke után **Farkas Pál** református lelki pásztor mondott szivbemarkoló gyászbeszédet, majd a Dalkör újabb gyászéneke után a családi sirboltban helyezték örök nyugalomra id. Kertész Istvánt.

A közönség szava

A fürdőző közönség kérese: Ne zarják még be a strandot!

Az idei meleg nyár különösen kedvezett a strandolóknak. Aki akarta, kihasználhatta a viz, nap fény és levegő testet-lelket felfrissítő üditő hatását. Az úszni vágyók nap-nap után tréningezhettek, a meleg medencéket kedvelők és gyógyulást keresők is rendkivül nagy számban keresték fel a nagyerdei strandot.

A naptár ugyan már őszt mutat, de az idő még mindig nyarat. A szerdai nap például olyan meleg volt, hogy bátran beillett volna július közepébe. A nagyerdei strand ismét élénk volt, a napozók, az úszók igyekeztek kiélvezni az utolsó napokat. Itt is, ott is felhangzott a panasz, miért zárják be október elsején a strandot

A strandolók most ezúton kérik Debrecen város vezetőségét, tegye lehetővé, hogy a még hátra levő meleg idő tartama alatt a nagyerdei fürdő még nyitva maradjon. **Legalább október 15-ig hosszabbítsák meg a határidőt,** hiszen előreláthatólag még számos alkalom lesz a kellemes fürdésre. **Több strandoló.**

A hajdúnánási vegyeskar szereplése a nyilastelepi református templomban

Nagyszabású ünnepségre készül a nyilastelepi közönség. Vasárnap délután meghallgatja vitéz *Makláry* Lajos, az ország egyik legkiválóbb karnagyának vezetésével *a hajdúnánási ötven tagú vegyeskar énekét.* Ennek az énekkarnak a szereplése olyan művészi teljesitménynek igérkezik, melyet a dal- és énekkultúra kedvelőinek felemelő élmény és nagy lelki gyönyörűség lesz meghallgatni.

Az egyház vezetősége igyekszik a legméltóbb keretet adni, olyan más szolgálattevőkről is gondoskodni, akik hozzájárulnak a délután fél 6 órakor kezdődő ünnepség sok áldozatot jelentő sikeréhez. Belépő dij nem lesz, mindenkit szeretettel vár a nyilastelepi ref. egyház.

VIGSZINHÁZ mozgó

Ma 5 és 7 órakor először a legújabb francia filmremek:

Csavargók

Főszereplők: Michel Simon, Jean Pierre Aumont. Mussolini kiszabadítása és találkozása Hitlerrel a legújabb világhiradóban.

METEOR mozgó

Csütörtökön, pénteken 5 és negyed 8 órakor
A szerelem és féltékenység filmje:

Lángok

Főszereplők: Jávor Pál, Mezey Mária, Kiss Ferenc.

Jelentőségteljes megnyilatkozások a debreceni ref. egyházmegye közgyűlésén

Elismerés a tanítók munkája iránt — A keresztyén ember nem arra való, hogy könnyeket fakasszon hanem hogy könnyeket töröljön le — Azt cselekedjük, amit másoktól a magunk számára kívánunk — A gyermekek lelkének megmentéséért is cselekedjünk

Dr **Szász** Imre esperes és dr **Sz. Kun** Béla gondnok elnökletével tartották meg a Debreceni Református Egyházmegye közgyűlését az egyház presbiteri termében. Közének után **Szász** Imre Bibliát olvasott, majd mélyen telmü imát mondott.

— Bizony felettébb súlyos a tenger, amelyet ezekben a napokban a vállunkra raktál Uram — hangzottak az ima szavai —, felettébb göröngyös az út, amelyen most menetelnünk kell. Tudjuk, hogy nem azért bocsátottad ki ostorodat és nem azért versz meg nagyon a Te vessződdel, mert meg akarsz bennünket semmisíteni, nem **azért bocsátottál ránk töménetlen csapást, békétlenséget, vérontást, nyugtalanságot, halálfélelmet, mert haragszol reánk, hanem mert szeretsz bennünket és azt akarod, hogy megtaláljunk Téged, megújuljunk, megszentelődjünk.**

A mélyhatású ima után dr **Sz. Kun** Béla egyetemi professzor, egyházmegyei gondnok tartott megnyitó beszédet és többek között ezeket mondta:

— Nem eshetünk kétségbe, bárna a legkedvesebb, a földi életre mindörökre pótolhatatlan kincset veszítettünk is el, mert tudjuk, hogy a szent közösségben való együttlétet semmiféle hatalmasság nem szüntetheti meg.

Kegyelettel emlékezett meg az elhunyt Balogh István presbiter, gazdasági bizottsági elnök elhunytáról, Bernát Lajos hosszúpályi főgondnok, özv. Bieber Józsefné, Csánky Benjámin, Koós Endre bakonszegi és Szabó Endre, dr Veress István haláláról. — Szeretettel vett búcsút a nyugalomba vonult Ballay Aladárné, Kajtorné Molnár Zsuzsánna, Karla Ödönné tanítóktól.

— Tanítóink katonai szolgálata súlyos gondot okoz — folytatta aztán Kun Béla — több egyházközségünknek. Az elmaradt munkaerőt pótolni néha szinte lehetetlennek látszik, sőt amikor lehet, akkor is súlyos anyagi gondot okoz. Ennek a rossznak is van jó hatása: **most látjuk csak igazán, milyen jelentős, milyen nehéz, milyen alig pótolható munkát végeznek tanítóink, akiket megbecsülni tehát ezért is legelső feladataink közé tartozik.**

— A keresztyén embernek mindenkor meg kell őriznie azt a gondolkozásmódot, még élete legválságosabb óráiban is, amelyet nem egészen szabatos kifejezéssel derülátásnak, talán helyesebben bizakodó világszemléletnek mondunk. Nem szabad elfeledkeznünk arról, hogy **aki az Úrban bízik, annak minden javára van, tehát nem szabad sem az élet súlyos nehézségei közt a maga helyzetét reménytelennek látni, sem annál kevésbbé az őt magába foglaló és védelmező közületnek, a Hazának és az egyháznak sorsát megpecsételtnek gondolni.** Legkevésbbé szabad pedig a keserű reménytelenség valódi érzése nélkül, **pusztán csak feltűnési vágyból vagy rossz szokásból másokat rémítkelni a veszedelem közelségével és elháríthatatlanságával.** Ezt a kártékony és undorító szokást hagyjuk azoknak, akik ugyancsak komoly meggyőződés nélkül, de a maguk anyagi érdekeinek annál vakmerőbb szolgálatában óhajtják a rémület általánossá tételét és akik ha követőket nem találnak, annál bizonyosabban részesülhetnek a megérdemelt erkölcsi megvetésben és jogi büntetésben.

— A keresztyén ember nem arra való, hogy könnyeket fakasszon, hanem, hogy könnyeket töröljön le. Nyomorúság, szomorúság, elég ebből egyik is — mondja a költő, hát most, ha nem is éppen nyomorúságot szenvedünk, de minden bizonnyal valamennyien a megszokottnál és megkívántnál sokkal szerényebb viszonyok között élünk, ne akarjunk rémképek feltárásával még szomorúságot is okozni, vagy növelni. **Ne törődjünk azzal, hogy vannak sokan, akik az erkölcs, a vallás szabályainak megcsúfolásával, embertársaik megkárosításával is keresik a maguk hasznát és mégis boldogulnak e világi életben.** Mi csak reméljük ama jobb hazát és benne az erény diadalát. Óvjuk meg magunkat a salaktól, abban a bizonyos tudatban, hogy **minden vétekért vagy itt, vagy odaát felelni kell s minél több baj, szenvedés, keserűség szakad ránk, annál inkább menjünk segítségére a magunknál gyöngébbeknek, többet szenvedőknek, rosszabb sorsban levőknek, hiszen meg kell értenünk hogy ami nekünk fáj, őket, a jobban sújtottakat még jobban kínozza.**

— Ezekben a nehéz időkben ne veszítsük el Istenbe vetett bizalmunkat. Szeressük embertársainkat és **valóban azt cselekedjük, amit másoktól a magunk számára kívánunk. Tiszta erkölcs és társadalmi igazság mentik meg a népeket az eleséstől, tiszta erkölcs és társadalmi igazság mindenkori utitársa és következése az igaz keresztyénségnek.**

— A háború és kivált a hosszantartó háború rendszerint rovására esik a valódi keresztyén szellemnek. Megrettenti a gyöngébb szivüeket, akik Istenben való bizalmukat elveszítve, semmi jót sem mernek remélni. Eldúrvítja a lelkeket, vagy legalább az egymással való érintkezés hangját, mert **sokan azt képzelik, — hogy a testi erőnek és bátorságnak bizonysága csak a kiméletlenség és a lármás szilaj beszéd lehet. Kapzsivá és irigyé tesz sok embert, aki azt hiszi, hogy a jövő bizonytalansága miatt minden időt fel kell használni a minél nagyobb anyagi jólét minden áron megszerzésére. Ragadozóvá teszi a gazdagot és gyűlölködővé a szegényt, mert egyik sem a küzdelemmel járó nehézségben, hanem a körülötte élők falatjaiban látja a maga kellemesebb megélésének akadályát.** Mindez szomorú hatása a háborúnak, ha a nép, amely háborúba kényszerült, **nem szive szerint keresztyén** és ha azok, akik vezetésre hivatottak, nem Jézus Krisztus nyomán járnak. Azt pedig, akiben az emberies érzés és a keresztyén szeretet szikrája van, hívőbbé, megértőbbé, a nemesebb értelemben fogékonyabbá teszi, mert **soha nincs annyi alkalom az önfeláldozás készségének tapasztalására mint vitéz harcosainknál, szintúgy a nemes hála érzése azok iránt, akik értünk életüket kockáztatva küzdenek és a cselekvő szeretet gyakorlására azok iránt, kik hozzátartozójuktól megfosztva szenvednek.**

— Nekünk a Krisztus egyháza szolgáinak legfőbb kötelességünk népünket a szellemi züllöstől megóvni. **Rendületlenül kell hinnünk, hogy az Uristennek, ki ezer éven át sok vihar és sok szenvedés közt is megóvta nemzetünk életét, e csodásan megtartott néppel bizonyára valamely jó célja van.** Meg kell nálálnunk Isten gondoskodását azzal, hogy tiszta életet éljünk tettben és szóban magunk is tartózkodjunk, másokat is visszatartsunk és értsük meg, hogy **szenvedő, vagy segítségre szoruló embertársaink segítségében Isten eszközökül minket választott.**

— A tiszta és okos magyar nemzetet, de csakis az ilyet a Jézus Krisztus királyságában híven vitézkedő keresztyénséget a minden hatalomnál ezerszer nagyobb hatalom, az egyetlen és igaz Isten megóvja és e földön is boldogságra vezérli. (Zajos taps).

Ördög Lajos főjegyző terjesztette be dr **Szász Imre** esperes időszaki jelentését. Az esperes kiemelte a **mai időkben a felelősség tudatát**, majd beszámolt az egyházmegyében tapasztaltakról. — Sok érdekes adatot tartalmaz az esperesi kanonika vizitációról szóló esperesi jelentés is. A hitélet örvendetes mélyüléséről számolt be, ami abban nyilvánult meg láthatóan, hogy úrvacsorával élt 79.229 lélek, 5863-mal több mint tavaly. A tisztult öntudatos, evangéliumi élet erösödik. Örvendetesen megszaporodott a szeretet szolgálata is, melyben 65.750 pengőt adtak ki gyors segélyek címén. **Mindenfelé megalakítják a református nőszövetséget, mely így hatalmas és erős szervezetté fog nőni.** Az egyházmegyében 26 anya, 3 kisebb egyház van 167.064 lélekszámmal, 37 lelkipásztor, 12 vallásoktató lelkész, 62 segédlelkész működik.

A közgyülés a részletes jelentésért köszönetet szavazott.

Tanítók eskütétele

Ünnepélyes esküt tettek a következő tanítók: **Katona Ferenc** vértesi, **Kovács Gabriella Terézia** hencidai, **Márton Erzsébet** mikepércsi, **Kasza Emma** bihartordai, **Nagy Sándorné Berecz Mária** józsai, **Simon Anna** kabai, **Juhász Irén** szerepi, **Kiss Margit** nagyrábéi, **Boda Miklósné Dobos Erzsébet** hajdúbagosi elemi iskolai és **Soós Mártonné Szele Erzsébet, Boér Irén** ujfalusi polgári iskolai tanítók.

Az ünnepélyes eskütétel után az esperes szives szavakkal üdvözölte az új taneröket. Hangsúlyozta, hogy a mai ítéletes időkben is a gyermekek, az ifjúság testi életének megmentésére gondolunk és cselekszünk. Ezért történtek különféle intézkedések az iskolákkal kapcsolatosan. Vannak országok, ahonnan a gyermekeket más országokba szállítják. A testi életüket akarják a gyermekeknek megmenteni. Jól vigyázzunk azonban arra, hogy ebben a mentési munkában a gyermeki léleknek, az ifjúi léleknek a megmentését is cselekedjük. Bárhogyan végződik ez a szörnyü világégés, egészen bizonyos, hogy a **legnagyobb megpróbáltatás a gyermekekre, az ifjúi lélekre nehezedik és ha nem tartjuk erősen a kezüket** és nem öltöztetjük fel őket jóelőre a Krisztus fehér palástjába, akkor az ellenség keresztül tapos rajtuk és megsemmisíti valamennyit. **A református tanítóknak az a kötelességük, hogy mindent kövessenek el a gondjaikra bizott tanuló ifjúságért. Sohasem volt nagyobb szükség a gyermek lelkének Krisztus lábához vezetésére, mint mostanában. Ha valamikor táplálni kellett a gyermekeket Krisztus igéjével, ezekben a napokban kell.** A tanítók lelki munkájára Isten áldását kérjük.

A közgyülés a tárgysorozat megvitatása során elhatározta, hogy az egész egyházmegyei gyorssegély alapot kiosztja az egyházmegye területén szolgált lelkipásztorok özvegyei között, akik nagyon nehéz helyzetben vannak.

A közgyülés az esperes imájával és közénekkel ért véget.

Uj utakon a magyar tehetségkutatás

Magyarországon a Tiszántúlon és Erdélyben van a legtöbb tehetség

A tehetségkutatás komolyabb formájában nálunk az utolsó évtized terméke. Addig önként, minden segítség kutatás nélkül vetődtek fel a tehetségek és aki mostoha körülmények között élt az — számtalan esetben megtörtént — soha nem került felszínre. **A magyar élet különösen tele volt minden időkben elkallódott, félbemaradt tehetségekkel,** akik ezermesterekként hányódtak elismerés és semmibevevés között, holott, ha idejében kiemelik őket és megadják számukra a fejlődés, iskolázás lehetőségét, a legnagyobbak közé emelkedhettek volna.

Magyarországon az elmúlt évek sok eredményt hoztak ezen a téren. **Ezeknek az eredményeknek sorába tartozik a kultuszminiszternek az a rendelkezése, mely a falvak, községek tehetséges gyermekei közül emeli ki a legméltóbbakat és a szegény szülők komoly képességekkel rendelkező gyermekeit teljesen ingyenes taníttatásra helyezi el a gimnáziumok, tanintézetek internátusába.** A mult esztendőben szép eredményt hozott kezdeményezés az idén tovább folyik és **például a debreceni református főgimnázium internátusában is négy ilyen tehetséges gyermeket helyeztek el az új tanévre a dr Kun Sándor gimnáziumi igazgatótól nyert információnk szerint.**

Az iskolánkívüli értékkutatás munkájával hivatalos körök, elsősorban a nemzetvédelmi minisztérium támogatásával foglalkozik évek óta dr **Vedressy István**, aki évről évre járja az országot, katalogizálja a tehetségeket, készíti az első magyar értéknyilvántartást, tehetségkataszterét. **A kiváló magyar szociológus és első értékkutató, aki közelesen előadást tart Debrecenben a tehetségkutatás módjairól és feladatairól, munkatársunknak a következőket mondotta munkássága eredményéről:**

— Kutató munkám adatait már több folyóiratban a nyilvánosság elé tártam. Ennek egyik eredménye az a megállapitás, hogy a magyar a legtehetségesebb nemzetek egyike. **Hosszú kutatás eredményeként 7.4 százalékos tehetségátlagot állapithattunk meg. A legtöbb tehetség a Nagy-Alföldön és Erdélynek székelyek lakta területén található.**

— A magyar értékkutatásról beszélve megállapítható, hogy még munkánk kezdetén tartunk, azonban máris sok biztató eset történt az igazi tehetségek felkarolására. **Megvalósulásra vár azonban a magyar „Rockefeller intézet"-szerű intézmény megalapítása, ahol minden magyar kutató, felfedező állami költségen kísérletezhetne. A legközelebbi feladatok sorába tartozik pedagógusainkat megszervezni arra, hogy a tehetséges gyermekekről jelentéseket adjanak be. Ezen a téren a legmegfelelőbb volna minden egyes emberről egyéni lapot kiállítani, melybe már óvodás kortól minden pedagógus, akinek keze alatt megfordul a gyermek, bejegyezné, hogy milyen tehetséget, hajlamot, képességet figyelt meg, illetve észlelt nála. A tehetségkutatás szempontjából kerületekre kellene osztani az országot, minden kerületben több megfigyelőt alkalmazni, aki a saját kerületében állandóan körúton lenne, figyelemmel kísérné a tehetségek feltűnését, kialakulását, segítené, támogatná, irányítaná őket, felterjesztése alapján kerülnének állami támogatás alá az igazi tehetségek.** A megfigyelők időnként megfordulnának minden kisközségben, ellenőriznék a tanítók és tanárok által a tehetségekre vonatkozóan beadott jelentéseket, gondoskodnának arról, hogy a tehetségek fejlődése helyes irányba terelődjön, minden értékes emberanyag megkapja azt az oktatást, nevelést, ami szükséges ahhoz, hogy tehetsége kiforrjon.

— Nagyjából hasonlatos lenne ez ahhoz a rendszerhez, ami a sportéletben a kerületi edzők, vándoredzők által már megvalósult. **Az eredmény az, hogy ma például már az országban nem sikkadhat el egyetlen atléta-, labdarugó-, úszótehetség sem. Ugyanakkor azonban fennáll az a visszás helyzet, hogy szellemi értékeink százával kallódhatnak el.** A sport szükséges, a sport honvédelem és rendkívül lényeges kelléke kultúránknak, azonban nemcsak azzal törődjünk, hogy **mit tudunk, mire vagyunk képesek a lábunkkal, hanem legalább ennyit törődjünk azokkal is, akik a fejük révén magyar értékek.** A megfigyelők útján nyilvántartott és fejlődésükben irányított, tanácsokkal és segítséggel ellátott **tehetségek között szellemi versenyeket kell rendeznünk, hogy egy állandó nemes versengés a fejlődést előmozdítsa.** A nyilvántartásba vett és kartotékozott értékek állandóan érezzék azt, hogy a nemzet számon tartja őket, gondot visel rájuk.

— Nagyjából ezek azok a feladatok, melyek a tehetségkutatás terén ránk várnak és melyeknek megvalósítása a közeljövő feladata — mondotta dr **Vedressy István.** — Hogy ezt hogyan kívánjuk megvalósítani, arról debreceni előadásom során módomban lesz bővebben beszámolni. Egy azonban bizonyos: **egy nemzetnek, melyet olyan csodálatos gazdagon ajándékozott meg a Gondviselés értékekkel, mint a magyarságot, lelkiismereti kérdéssé kell tennie ezeknek a tehetségeknek megőrzését.**

Szombaton lesz az egyetem évnyitó közgyűlése

A debreceni Tisza István Tudományegyetem szombaton, október 2-án tartja évnyitó közgyülését. Megelőzőleg délelőtt 10 órakor az egyetemi templomban istentisztelet lesz, melyen igét hirdet és imádkozik dr. *Czeglédy* Sándor, a hittudományi kar tanára.

Az egyetemi közgyülés rendje d. e. háromnegyed 11 órakor a központi épület aulájában: Himnusz. Enekli a kollégiumi Kántus, az egyetem énekkara. Dr. *Haendel* Vilmos, a jog- és államtudományi kar ny. r. tanára, lelépő Rector beszámoló jelentése az 1942—43. évről. Dr. *Bodnár* János, az orvostudományi kar ny. r. tanára, Rector Magnificus székfoglaló értekezése: „A kémia tudományos müvelési irányai a debreceni egyetemen és a közérdek". Hiszekegy ... Szabados B. Enekli a kollégiumi Kántus, az egyetem énekkara. Dr. *Borsos-Nachtnebel* Ödön, az orvostudományi kar ny. r. tanárának és e. i. dékánjának tanévnyitó beszéde. Rector zárószava. Szózat. Enekli a kollégiumi Kántus, az egyetem énekkara.

A segítőtárs ellopott egy bőröndöt 1500 pengő értékű ruhaneművel

Licht Zoltán tiszapolgári lakos feljelentést tett a csendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki az ohatpusztakócsi vasúti megállónál eltünt rábízott, értékes, ruhaneműeket tartalmazó bőröndjével. Licht Zoltán elmondotta, hogy három bőröndel utazott és amikor az ohatpusztakócsi állomásra befutott a vonatjuk, megkért egy ismeretlen fiatalembert, hogy segítsen a harmadik bőröndöt átvinni a tiszapolgári vonatba. — A felszállás nagy tumultusában a segítőtárs eltünt szemük elől és többet nem is látták. Elvitte a bőröndöt 1500 pengő értékű ruhaneművel. A csendőrség megindította a nyomozást a tettes kézrekerítésére.

— **Mussolini köztársasági fasiszta kormánya kötelező munkaszolgálatot vezetett be az 1910—1925. évi korosztályok számára.**

A PÁLL SÖRÖZŐ HÉTFŐ HELYETT PÉNTEKEN TARTJA A SZÜNNAPOT
Sörök királya a „KIRÁLY SÖR" a Páll söröző ben!

debreceni Csokonai színház
IGAZGATÓ: BELEZNAI-UNGER ISTVÁN

SZINHÁZI HETI MŰSOR:

Csütörtök este: **Zenebohócok.** A) bérlet.

Péntek este: **Zenebohócok.** B) bérlet.

Szombat délután: **Egy nap a világ.** Filléres helyárak.

Szombat este: **Mosolyország.** Bérletszünet.

Vasárnap délután: **Zenebohócok.**

Vasárnap este: **Tábornokné.**

Zenebohócok

Arany János a Vojtina ars poeticában úgy határozza meg a költészet lényegét: Nem a való hát, annak égi mása lesz amitől függ az ének varázsa. És valóban ez a meghatározás azt a magot világítja meg, ami az ihlet nemes hevületében szárnyat találva egy tisztultabb magaslatba lendíti a költő megnyilatkozását. Ezt a távlatokat feltáró és a lélek izzásában megtisztult s egyben felmagasztosult útat keresik a művészek, hogy alkotásaikból a lélek nemességén keresztül a formáló, alkotó és emberi vonatkozásokban a nemesítő tendencia nyerjen hangsúlyozottságot. Ezt az utat valójában kevesen járják s a viszonylagos magaslatokig még kevesen jutnak el. **Zilahi Lajos: Zenebohócok** Commedia dell arte 3 felvonásosa azok közé az alkotások közé tartozik, melyben az író minden mondanivalója merész íveléssel szökken fel a hétköznapiságon túl magasabbrendű szintre. A tökéletes és új úton haladó színpadtechnikai készséggel felépített mübe csillogó színfoltokként dobja szereplő figuráit, akik a való élet és a szimbólum mesgyéin járva az emberi élet igaz mélységeit tárják elénk. Nyelvezetét szín, költői hevület nemesen zengő lyra és drámai izzás teszik vonzó hatásúvá. Gondolatai magasrendü szellemiséget vetítenek, amelyeket különleges értékü poézis fon át s emellett az igazi életizből semmit sem veszítenek. Öröm és felemelő ilyen darabot nézni, valamint ilyen darabban játszani is.

A Csokonai Színház prózai együttesének tulajdonképpen ez volt az igazi bemutatkozása. Jólesö érzéssel állapítjuk meg, hogy a pózai társulat kifogástalanul felel meg a hozzáfüzött reményeknek.

A darab női főszerepét **Havadi Nagy Ilona** játszotta. Fiatalságának nemes izzású tüze, a szív nemes szeretetén átszürt formálása, első bemutatkozása alkalmával képességü és nagyon tehetséges képességü és nagyon tehetséges művésznöt. Játékát igaz elmélyültség, sok-sok részletfinomság jellemzi, emellett azonban nem hiányzik belőle az összefogó egységbefoglaló invenció sem. **Fáskerti Mária** klasszist jelentő formálásban állított elé... egy beteg s éppen ezért reálisabb életszemléletü nő alakját. **Ujvárossy Kató** Borbálája rokonszenves produkció, természetes erőtől duzzadó. **Arany Kató** artistanője remekül rajzolt figura.

Deésy Jenő a társulat főrendezője pár epizódszerep eljátszása után tulajdonképpen ezen az előadáson mutatkozott be. Egy zeneszerző figuráját vitte színpadra olyan mesteri alakítókészséggel, melyről csak a legelismerőbb módon emlékezhetünk meg. Ennek a formálásnak értékeit nemcsak gazdag rutinú színpadi múlt, de olyan erőteljes és magasrendü átélés emeli, ami csak igazi müvésznek lehet jellemzője. Játékából mélyértékü emberábrázolás vonalai bontakoznak ki az igazán elhivatottak tolmácsolási készségeivel. **Badóczy István** érdekes költője telítve volt színnel és sugárzó idealizmussal, ami a szerepen túl egyéni értékévé emelkedett. **Károlyi István** az élet reális vonatkozásait képviselte s játékának kiforrott nyugalma a kifogástalan helytállás mellett az átélés nemes szineibe öltözött. **Késmárki Kálmán** jellemábrázoló készsége a tipusrajzolás tökéletességében emelkedik művészi szintre. **Márky Géza** kifogástalan elegánciájú igazgatója méltán dobogtatta meg a leányszíveket.

Kisebb szerepekben **Biró Róza, Dóka János** és **Kucsebár József** egészitik ki az együttest.

A darab kényesigényü rendezését **Deésy Jenő** látta el. Az előadásból széles látókörü, nagykészültségü és magasrendü kultúrát képviselő rendezői kéz formáló ereje érzik. A gondos beállítás nem hagyja figyelmen kivül a részletfinomságra épített nüanszírozást és mégis egységbefoglalt, kivetitődik a leleményesség, a szivtelítettség, de nem száll le a szentimentális vonal banális útjára. Minden ott van helyén, ahol kell s az előadás jól pergő.

A közönség látható kedvvel fogadta a kitünő előadást s azt hisszük, nem csalódunk, ha a **Zenebohócok** cimü darabnak hosszantató nagy sikert jósolunk.

—oOxOo—

A SZINHÁZI BÉRLŐKET felkéri a Csokonai Szinház titkára, hogy az október havi esedékes bérletösszeget sziveskedjenek esedékes előadásnapjukon este 6—9 óra között, akár előadás előtt akár szünetekben a szinház titkári irodájában kiegyenliteni, mivel a nagy munkatorlódás miatt nem áll módjukban felkeresni a t. bérlőket.

FILM

A HUNGÁRIA filmszinház sikerrel mutatta be a **„Szalmaláng"** c. francia filmet. A darab meséje érdekes, fordulatos, a rendezés finom, müvészi elgondolásokkal, hatásos ötletekkel tele. A darabnak azonban mint a francia filmeknek általában főértéke a szereplőgárda nagyszerü teljesitménye. Különösen Lucien Baroux, Orane Demazis és Jean Fuller ragyogó alakitása igazi müvészi élmény. A kisérő müsorban az UFA híradó aktuális képeit nagy érdeklődés kiséri.

Utazásnál
a változó életmód zavarja a rendes emésztést. Ez émelygést, fejfájást okoz. Ne felejtse, hogy utazáshoz szükséges a jó hashajtó.
DARMOL

22 ezer menekült érkezett Olaszországból Svájcba

Svájc megvédi a menedékjogot és kitart emberséges felfogása mellett

Zürich, szept. 29. (MTI) A svájci nemzeti tanács szerdai ülésén az olasz menekültek ügyével foglalkozott. Grimm szociáldemokrata tanácstag egy tiz, más képviselők által is aláirt interpellációt indokolt meg, amely az ország déli határán beáramló menekültek ügyét tette szóvá. A szövetségi tanács nevében Steiger szövetségi tanácsos válaszolt az interpellációra. Egyetértett az interpellációval abban, hogy a menekültek kérdése komoly helyzetet teremt Svájcban. Szeptember 17 óta mondotta Steiger *21.860 menekült érkezett Olaszországból svájci területre, köztük 960 megszökött hadifogoly.* Svájc ilyenformán most összesen 57.734 különböző országbeli menekültnek nyujt menedéket. A továbbiakban elmondotta, hogy azok az ostoba híresztelések, amelyeket a déli határon uralkodó helyzetről híresztelnek, nem cáfolhatók meg mind külön-külön, de kiemelte, hogy azok a hirek, amelyek svájci csapatok és idegen páncélosok közötti összetüzésekről szólnak, teljesen alaptalanok. A szövetségi tanács arra törekszik, hogy a menedékjogot megvédelmezze és kitartson Svájc emberséges felfogása mellett. Azonban nem hagyja magát útjáról eltéríteni, hogy a legfontosabb szempontnak tekintse a közjót és az ország biztonságát.

Uj könyvek

Thomas Mann: FRIEDMANN UR, A TÖRPE. Thomas Mann egyik legizzóbb drámaisággal megirt müve ez a kis regény. — Friedmann, a törpe, szeretetre és megértésre sóvárgó gazdag lelkü fiatalember, akit testi tökéletlensége arra itél, hogy a boldogság és öröm kisemmizettje legyen, — az iró talán legemberibb, legigazibb hőse. Thomas Mann müvészetének finom és választékos eszközeivel kristálytiszta stilusán át az emberi gyöngédség és együttérzés különösen meleg és tiszta hangjai szólalnak meg úgy ebben az alkotásban, mint a kötet másik kisregényében **„A zűrzavar és kora bánat"**-ban, mely egy gyermeki tragédia finom müvészi leirása. Egy elkényeztetett kislány életében először találkozik a szenvedéllyel és szenvedéssel — ezt beszéli el utólérhetetlen művészettel Thomas Mann.

*

Mazo de la Roche: AZ ÉN ANYÁM. A nagy, francia eredetü, kanadai angol regényiró „Az én anyám" c. müve Kanadában játszódik, egy anya és fiú közös küzdésének és diadalának regénye ez a könyv, melynek hőseit az egymás iránti szeretet és odaadás vezeti. Anya és fiú az élet sötét, keserü és árnyékos oldaláról átküzdik magukat a napos oldalra anélkül, hogy ezért fel kellene áldozniuk mások boldogságát. Ez a nagy regény csupa egészséges optimizmus és frisseség, egy friss, hamvas világ lebilincselően üde és éppen idegenszerüségében különösen érdekes regénye, emellett a világirodalom egyik legszebb anya-regénye, — mélyhez legfeljebb a magyar irodalomból Bibó „Anyám"-ja és Károlyi „A visszaadott mese" c. regényei hasonlithatók. Mazo de la Roche könyvei közül ez a legnépszerübb igazi világsikert aratott alkotás.

— Ellenőrző könyvecskével látták el a szatmári bérkocsisokat. Szatmár város közigazgatási hatósága bevezette a bérkocsimegrendelési könyvet. Ez a könyv ezúttal minden bérkocsisnál ott kell hogy legyen.

A sietö égerfa

Irta: IGNÁCZ RÓZSA

Egymástól szabályos távolságra öt égerfa állt a parkban, az ablakom alatt. Megnéztem őket közelről, többször is. Kérgük azonos törvények között repedezett. Egyforma magasak voltak. Ha letéptem volna róluk egy-egy levelet, nem akadt volna ember, aki megmondja, hogy melyik levél, melyik fáról való? Mikor felemeltem a fejem az irodasztalom mellől s kinéztem az ablakon, megnyugodva és elpihenve láttam, hogy ott állnak, minden változást túlélve, rendületlenül. Sort formálva, együtt imbolyogtak a szélben, mintha nem is lett volna külön életük, hanem egyek lettek volna, öten.

Eveken át pihentettem szememet a fákon. Mig rájuk bámultam, azt éreztem olykor, hogy sok ilyen semmitlevő, csöndes nézelődés nyujthatna hosszura az életet. Ha nem kellene sietni midig! Kapkodni, rohanni, programmot csinálni, beosztani a perceket! Ha nem volna egyetlen célunk, hogy minél többet tudjunk elvégezni, elintézni, dolgozni, élvezni, szórakozni, — minél kevesebb idő alatt! Hiszen minél többet sürgünk-forgunk, annál kevesebb időnk marad. A gond, hogy miként osszuk be a perceket, elveszi a kevés szabad időnket is! Körülöttem, velem együtt, ezrek és tizezrek, már nem is élnek. Csak sietnek.

Meg-megrémülve, hogy elfogy tőlem az élet, — elgondoltam olykor: lassan kellene élni. Valahogy, ha lehetne, a Krudy Gyula filozófiája szerint: csöndes szemlelődésben, el-elmerengve, örökké várakozva. Talán nem Pesten, hanem elbujva, vidéken, valahol. Hosszú alvásokkal, süket csöndben, végeérhetetlen esti beszélgetésekben. Passzianszot rakosgatva, vágyakozva. Ha unnám, akkor biztosan végtelennek tetszenék az élet.

Néztem a pihentető fákat, melyekről ezek a gondolatok jutottak eszembe. És egyszer, — tavasszal mult el egy éve, — egy napon, amint kibámultam az ablakon, észrevettem, hogy az egyik égerfa siet.

A négy másik még csak nem is rügyezett. De ez, a streber bontogatta már duzzadt ágvégeit. A másik négy halványan, itt-ott zöldülni kezdett. Az ölödik harsogva, egyszerre kibontotta valamennyi levelét. Mikor a többiek fanyar tavasz színüek lettek, a sietö égerfa már nyári meregzöldben viritott. Mi történhetett vele? A gyökerei alá került váratlanul, valami pezsditő, serkentő, ásványi só? Most összevissza, már azt hittem, hogy beteg. A többi fák még zölden pompáztak a csodálatos, hosszu nyárban, az én sietőm lángveresre hervadt. Mikor az első reggeli köd leszállt a Városmajorra, aranyszinüek lettek a többi fák is. Az enyém, a sietö, lehullatta ezen a reggelen minden levelet. Lombja vesztetten, ködtől csepegő, nyirkos, feketés ágaival, szomoran állt a többiek között, mintha hirdetné: ime, a sietés jutalma a korai hervadás!

Tegnap vegig sétált a városi kertész a fák között. Két fejszés napszámos bandukolt mögötte. Vizsgálgatták a fákat: melyik egészséges, melyik beteg? Megálltak a sietö égerfa alatt. Hosszan nézelődtek. A fa nem beteg. Csak éppen valami rendellenes történt vele. Megkérdeztem a kertészt, hogy mi végre jött? Azt felelte: ritkitani kell a fákat. Azt vágatja ki, amelyik beteg, vagy amelyik útban van, vagy szemet szür valamivel. Egy bizonyos számú fát ki kell vagatnia. Túl sürü a park s ma tüzelő gond is van. A fölösleges, kivágott fákat megkapják a város szegényei. Krétával jelölte meg a sietésben megkopaszodott égerfát..

Ezután csak négy égerfát látok, ha elfáradt szememmel kibámulok az ablakon. Utoljára még meglátogattam. Ép volt a törzse, sehol, semmi betegség nyoma. Csak a kertész tudhatta, hogy a sietö égerfa meg akart halni. Hiszen mind halni készül az, aki siet...

Id. Kertész István temetése

Nagy részvét mellett temették el szerdán délután félnégy órakor **id. Kertész István** földbirtokost, törvényhatósági bizottsági tagot, református presbitert.

A diszravatalozó termet zsúfolásig megtöltötte a gyászoló közönség, melynek soraiban megjelentek **Zöld József** és **Tatay Zoltán** h-polgármesterek, dr **Balogh Sándor** és dr **Balla Bertalan** városi főjegyzők, **Polgáry István** vezetésével a gazdatársadalom tagjai, dr **Budaházy-Bruckner Ernő** egészségügyi főtanácsos és mások.

A Kossuth Dalkör gyászéneke után **Farkas Pál** református lelki pásztor mondott szivbemarkoló gyászbeszédet, majd a Dalkör újabb gyászéneke után a családi sirboltban helyezték örök nyugalomra id. Kertész Istvánt.

A közönség szava

A fürdőző közönség kérese: Ne zárják még be a strandot!

Az idei meleg nyár különösen kedvezett a strandolóknak. Aki akarta, kihasználhatta a viz, nap fény és levegő testet-lelket felfrissítő üdítő hatását. Az úszni vágyók nap-nap után tréningezhettek, a meleg medencéket kedvelők és gyógyulást keresők is rendkivül nagy számban keresték fel a nagyerdei strandot.

A naptár ugyan már őszt mutat, de az idő még mindig nyarat. A szerdai nap például olyan meleg volt, hogy bátran beillett volna július közepébe. A nagyerdei strand ismét élénk volt, a napozók, az úszók igyekeztek kiélvezni az utolsó napokat. Itt is, ott is felhangzott a panasz, miért zárják be október elsején a strandot.

A strandolók most ezúton kérik Debrecen város vezetőségét, tegye lehetővé, hogy a még hátra levő meleg idő tartama alatt a nagyerdei fürdő még nyitva maradjon. **Legalább október 15-ig hosszabbitsák meg a határidőt,** hiszen előreláthatólag még számos alkalom lesz a kellemes fürdésre. **Több strandoló.**

A hajdúnánási vegyeskar szereplése a nyilastelepi református templomban

Nagyszabású ünnepségre készül a nyilastelepi közönség. Vasárnap délután meghallgatja vitéz *Makláry* Lajos, az ország egyik legkiválóbb karnagyának vezetésével *a hajdúnánási ötven tagú vegyeskar énekét.* Ennek az énekkarnak a szereplése olyan müvészi teljesitménynek igérkezik, melyet a dal- és énekkultúra kedvelőinek felemelő élmény és nagy lelki gyönyörüség lesz meghallgatni.

Az egyház vezetősége igyekszik a legméltóbb keretet adni, olyan más szolgálattevőkről is gondoskodni, akik hozzájárulnak a délután fél 6 órakor kezdődő ünnepség sok áldozatot jelentő sikeréhez. Belépő dij nem lesz, mindenkit szeretettel vár a nyilastelepi ref. egyház.

Csokonai Szinház
Csütörtökön este A) bérletben a bemutatón nagy sikert aratott
Zenebohócok
ZILAHY LAJOS
legszebb alkotása:

Tánciskolák

* **Schaff tánciskolájában,** a Koronában mától kezdve minden csütörtökön, szombaton 7 órától, vasárnap 6 órától össztánc.

* *Vattay* mozdulatmüvészeti iskolában akrobatika, step-, szakszerü mozdulatnevelés október 1-én kezdődik. Kossuth u. 11.

* **Havancsák** tánciskoláiban (Hunyadi 2 és Vigkedvü 67) új tánctanfolyam október elsején kezdődik. Beiratkozás össztáncokon.

APOLLO
filmszinház
Az első nagy magyar részben színes revüfilm, a legkedvesebb magyar filmsztárjainkkal:
Magyar-kívánsághangverseny
Előadások: negyed 4, negyed 6, negyed 8 órakor, vasárnap de. 11 órakor is.

HUNGARIA
filmszinház
MA UTOLJÁRA!
Szalmaláng
Főszereplők: Lucien Baroux, Orane Demazis, Jean Fuller.
Előadások: 5 és 7 órakor.

VIGSZINHÁZ
mozgó
Ma 5 és 7 órakor először a legújabb francia filmremek:
Csavargók
Főszereplők: Michel Simon, Jean Pierre Aumont, Mussolini kiszabadítása és találkozása [illegible]-rel a legújabb világhiradóban.

METEOR
mozgó
Csütörtökön, pénteken 5 és negyed 8 órakor
A szerelem és féltékenység filmje:
Lángok
Főszereplők: Jávor Pál, Mezey Mária, Kiss Ferenc.

Jelentőségteljes megnyilatkozások a debreceni ref. egyházmegye közgyűlésén

Elismerés a tanítók munkája iránt — A keresztyén ember nem arra való, hogy könnyeket fakasszon hanem hogy könnyeket töröljön le — Azt cselekedjük, amit másoktól a magunk számára kívánunk — A gyermekek lelkének megmentéséért is cselekedjünk

Dr **Szász** Imre esperes és dr **Sz. Kun** Bela gondnok elnöklésével tartották meg a Debreceni Református Egyházmegye közgyülését az egyház presbiteri termében. Közének után **Szász** Imre Bibliát olvasott, majd mélyértelmü imát mondott.

— Bizony felettébb súlyos a tener, amelyet ezekben a napokban a vállunkra raktál Uram — hangzottak az ima szavai —, felettébb göröngyös az út, amelyen most menetelnünk kell. Tudjuk, hogy nem azért bocsátottad ki ostorodat és nem azért versz meg nagyon a Te vessződdel, mert meg akarsz bennünket semmisíteni, nem **azért bocsátottál ránk töméntelen csapást, békétlenséget, vérontást, nyugtalanságot, halálfélelmet, mert haragszol reánk, hanem mert szeretsz bennünket és azt akarod, hogy megtaláljunk Téged, megújuljunk, megszentelődjünk.**

A mélyhatású ima után dr **Sz. Kun** Béla egyetemi professzor, egyházmegyei gondnok tartott megnyitó beszédet és többek között ezeket mondta:

— Nem eshetünk kétségbe, bárha a legkedvesebb, a földi életre mindörökre pótolhatatlan kincset veszítettünk is el, mert tudjuk, hogy a szent közösségben való együttlétet semmiféle hatalmasság nem szüntetheti meg.

Kegyelettel emlékezett meg az elhunyt Balogh István presbiter, gazdasági bizottsági elnök elhunytáról, Bernát Lajos hosszúpályi főgondnok, özv. Bieber Józsefné, Csánky Benjámin, Koós Endre bakonszegi és Szabó Endre, dr Veress István haláláról. — Szeretettel vett búcsút a nyugalomba vonult Ballay Aladárné, Kajtorné Molnár Zsuzsánna, Karla Ödönné tanítóktól.

— Tanítóink katonai szolgálata súlyos gondot okoz — folytatta aztán Kun Béla — több egyházközségünknek. Az elmaradt munkaerőt pótolni néha szinte lehetetlennek látszik, sőt amikor lehet, akkor is súlyos anyagi gondot okoz. Ennek a rossznak is van jó hatása: **most látjuk csak igazán, milyen jelentős, milyen nehéz, milyen alig pótolható munkát végeznek tanítóink, akiket megbecsülni tehát ezért is legelső feladataink közé tartozik.**

— A keresztyén embernek mindenkor meg kell őríznie azt a gondolkozásmódot, még élete legválságosabb óráiban is, amelyet nem egészen szabatos kifejezéssel derülátásnak, talán helyesebben bizakodó világszemléletnek mondunk. Nem szabad elfeledkezni arról, hogy **aki az Úrban bízik, annak minden javára van, tehát nem szabad sem az élet súlyos nehézségei közt a maga helyzetét reménytelennek látni, sem annál kevésbbé az őt magába foglaló és védelmező közületnek, a Hazának és az egyháznak sorsát megpecsételtnek gondolni.** Legkevésbbé szabad pedig a keserű reménytelenség valódi érzése nélkül, **pusztán csak feltűnési vágyból vagy rossz szokásból másokat rémítketni a veszedelem közelségével és elháríthatatlanságával.** Ezt a kártékony és undorító szokást hagyjuk azoknak, akik ugyancsak komoly meggyőződés nélkül, de a maguk anyagi érdekeinek annál vakmerőbb szolgálatában óhajtják a rémület általánossá tételét és akik ha követőket nem találnak, annál bizonyosabban részesülhetnek a megérdemelt erkölcsi megvetésben és jogi büntetésben.

— A keersztyén ember nem arra való, hogy könnyeket fakasszon, hanem, hogy könnyeket töröljön le. Nyomorúság, szomorúság, elég ebből egyik is — mondja a költő, hát most, ha nem is éppen nyomorúságot szenvedünk, de minden bizonnyal valamennyien a megszokottnál és megkívántnál sokkal szerényebb viszonyok között élünk, ne akarjunk rémképek feltárásával még szomorúságot is okozni, vagy növelni. **Ne törődjünk azzal, hogy vannak sokan, akik az erkölcs, a vallás szabályainak megcsúfolásával, embertársaik megkárosításával is keresik a maguk hasznát és mégis boldogulnak e világi életben.** Mi csak reméljük ama jobb hazát és benen az erény diadalát. Óvjuk meg magunkat a salaktól, abban a bizonyos tudatban, hogy **minden vétekért vagy itt, vagy odaát felelni kell s minél több baj, szenvedés, keserűség szakad ránk, annál inkább menjünk segítségére a magunknál gyöngébbeknek, többet szenvedőknek, rosszabb sorsban levőknek, hiszen meg kell értenünk hogy ami nekünk fáj, őket, a jobban sújtottakat még jobban kínozza.**

— Ezekben a nehéz időkben ne veszítsük el Istenbe vetett bizalmunkat. Szeressük embertársainkat és **valóban azt cselekedjük, amit másoktól a magunk számára kívánunk. Tiszta erkölcs és társadalmi igazság mentik meg a népeket az eleséstől, tiszta erkölcs és társadalmi igazság mindenkori utitársa és következése az igaz keresztyénségnek.**

— A háború és kivált a hosszantartó háború rendszerint rovására esik a valódi keresztyén szellemnek. Megrettenti a gyöngébb szivüeket, akik Istenben való bizalmukat elveszítve, semmi jót sem mernek remélni. Eldúrvítja a lelkeket, vagy legalább az egymással való érintkezés hangját, mert **sokan azt képzelik, — hogy a testi erőnek és bátorságnak bizonysága csak a kiméletlenség és a lármás szilaj beszéd lehet. Kapzsivá és irigygyé tesz sok embert, aki azt hiszi, hogy a jövő bizonytalansága miatt minden időt fel kell használni a minél nagyobb anyagi jólét minden áron megszerzésére. Ragadozóvá teszi a gazdagot és gyűlölködővé a szegényt, mert egyik sem a küzdelemmel járó nehézségben, hanem a körülötte élők falatjaiban látja a maga kellemesebb megélésének akadályát.** Mindez szomorú hatása a háborúnak, ha a nép, amely háborúba kényszerült, **nem szive szerint keresztyén** és ha azok, akik vezetésre hivatottak, nem Jézus Krisztus nyomán járnak. Azt pedig., akiben az emberies érzés és a keresztyén szeretet szikrája van, hívőbbé, megértőbbé, a nemesebb értelemben fogékonyabbá teszi, mert **soha nincs annyi alkalom az önfeláldozás készségének tapasztalására mint vitéz harcosainknál, szintúgy a nemes hála érzése azok iránt, akik értünk életüket kockáztatva küzdenek és a cselekvő szeretet gyakorlására azok iránt, kik hozzátartozójuktól meg fosztva szenvednek.**

— Nekünk a Krisztus egyháza szolgáinak legfőbb kötelességünk népünket a szellemi züllöstől meg óvni. **Rendületlenül kell hinnünk, hogy az Urisstennek, ki ezer éven át sok vihar és sok szenvedés közt is megóvta nemzetünk életét, e csodásan megtartott néppel bizonyára valamely jó célja van.** Meg kell nálálnunk Isten gondoskodását azzal, hogy tiszta életet éljünk tettben és szóban magunk is tartózkodjunk, másokat is visszatartsunk és értsük meg, hogy **szenvedő, vagy segítségre szoruló embertársaink segítségében Isten eszközökül minket választott.**

— A tiszta és okos magyar nemzetet, de csakis az ilyet a Jézus Krisztus királyságában híven vitézkedő keresztyénséget a minden hatalomnál ezerszer nagyobb hatalom, az egyetlen és igaz Isten megóvja és e földön is boldogságra vezérli. (Zajos taps).

Ördög Lajos főjegyző terjesztette be dr **Szász Imre** esperes időszaki jelentését. Az esperes kiemelte a **mai időkben a felelősség tudatát**, majd beszámolt az egyházmegyében tapasztaltakról. — Sok érdekes adatot tartalmaz az esperesi kanonika vizitációról szóló esperesi jelentés is. A hitélet örvendetes mélyüléséről számolt be, ami abban nyilvánult meg láthatóan, hogy úrvacsorával élt 79.229 lélek, 5863-mal több mint tavaly. A tisztult öntudatos, evangéliumi élet erösödik. Örvendetesen megszaporodott a szeretet szolgálata is, melyben 65.750 pengőt adtak ki gyors segélyek címén. **Mindenfelé megalakítják a református nőszövetséget, mely igy hatalmas és erős szervezetté fog nőni.** Az egyházmegyében 26 anya, 3 kisebb egyház van 167.064 lélekszámmal, 37 lelkipásztor, 12 vallásoktató lelkész, 62 segédlelkész müködik.

A közgyülés a részletes jelentésért köszönetet szavazott.

Tanítók eskütétele

Ünnepélyes esküt tettek a következő tanítók: **Katona Ferenc** vértesi, **Kovács Gabriella Terézia** hencidai, **Márton Erzsébet** mikepércsi, **Kasza Emma** bihartordai, **Nagy Sándorné Berecz Mária** józsai, **Simon Anna** kabai, **Juhász Irén** szerepi, **Kiss Margit** nagyrábéi, **Boda Miklósné Dobos Erzsébet** hajdúbagosi elemi iskolai és **Soós Mártonné Szele Erzsébet, Boér Irén** ujfalusi polgári iskolai tanítók.

Az ünnepélyes eskütétel után az esperes szives szavakkal üdvözölte az új taneröket. Hangsúlyozta, hogy a mai itéletes időkben is a gyermekek, az ifjúság testi életének megmentésére gondolunk és cselekszünk. Ezért történtek különféle intézkedések az iskolákkal kapcsolatosan. Vannak országok, ahonnan a gyermekeket más országokba szállitják. A testi életüket akarják a gyermekeknek megmenteni. Jól vigyázzunk azonban arra, hogy ebben a mentési munkában a gyermeki léleknek, az ifjúi léleknek a megmentését is cselekedjük. Bárhogyan végződik ez a szörnyü világégés, egészen bizonyos, hogy a **legnagyobb megpróbáltatás a gyermekekre, az ifjúi lélekre nehezedik és ha nem tartjuk erősen a kezüket** és nem öltöztetjük fel őket jóelőre a Krisztus fehér palástjába, akkor az ellenség keresztül tapos rajtuk és megsemmisíti valamennyit. **A református tanítóknak az a kötelességük, hogy mindent kövessenek el a gondjaikra bizott tanuló ifjúságért. Sohasem volt nagyobb szükség a gyermek lelkének Krisztus lábához vezetésére, mint mostanában. Ha valamikor táplálni kellett a gyermekeket Krisztus igéjével, ezekben a napokban kell.** A tanítók lelki munkájára Isten áldását kérjük.

A közgyülés a tárgysorozat megvitatása során elhatározta, hogy az egész egyházmegyei gyorssegély alapot kiosztja az egyházmegye területén szolgált lelkipásztorok özvegyei között, akik nagyon nehéz helyzetben vannak.

A közgyülés az esperes imájával és közénekkel ért véget.

Uj utakon a magyar tehetségkutatás

Magyarországon a Tiszántúlon és Erdélyben van a legtöbb tehetség

A tehetségkutatás komolyabb formájában nálunk az utolsó évtized terméke. Addig önként, minden segitségkutatás nélkül vetődtek fel a tehetségek és aki mostoha körülmények között élt az — számtalan esetben megtörtént — soha nem került felszínre. **A magyar élet különösen tele volt minden időkben elkallódott, félbemaradt tehetségekkel,** akik ezermesterekként hányódtak elismerietés és semmibevevés között, holott, ha idejében kiemelik őket és megadják számukra a fejlődés, iskolázás lehetőségét, a legnagyobbak közé emelkedhettek volna.

Magyarországon az elmúlt évek sok eredményt hoztak ezen a téren. **Ezeknek az eredményeknek sorába tartozik a kultuszminiszternek az a rendelkezése, mely a falvak, községek tehetséges gyermekei közül emeli ki a legmélyebbakat és a szegény szülők komoly képességekkel rendelkező gyermekeit teljesen ingyenes taníttatásra helyezi el a gimnáziumok, tanintézetek internátusába.** A mult esztendőben szép eredményt hozott kezdeményezés az idén tovább folyik és **például a debreceni református főgimnázium internátusában is négy ilyen tehetséges gyermeket helyeztek el az új tanévre a dr Kun Sándor gimnáziumi igazgatótól nyert információnk szerint.**

Az iskolánkívüli értékkutatás munkájával hivatalos körök, elsősorban a nemzetvédelmi minisztérium támogatásával foglalkozik évek óta dr **Vedressy István**, aki évről évre járja az országot, katalogizálja a tehetségeket, készíti az első magyar értéknyilvántartást, tehetségkataszterl. **A kiváló magyar szociológus és első értékkutató, aki közelesen előadást tart Debrecenben a tehetségkutatás módjairól és feladatairól, munkatársunknak a következőket mondotta munkássága eredményéről:**

— Kutató munkám adatait már több folyóiratban a nyilvánosság elé tártam. Ennek egyik eredménye az a megállapitás, hogy a magyar a legtehetségesebb nemzetek egyike. **Hosszú kutatás eredményeként 7.4 százalékos tehetségátlagot állapithattunk meg. A legtöbb tehetség a Nagy-Alföldön és Erdélynek székelyek lakta területén található.**

— A magyar értékkutatásról beszélve megállapítható, hogy még munkánk kezdetén tartunk, azonban máris sok biztató eset történt az igazi tehetségek felkarolására. **Megvalósulásra vár azonban a magyar „Rockefeller intézet"-szerű intézmény megalapitása, ahol minden magyar kutató, felfedező állami költségen kísérletezhetne. A legközelebbi feladatok sorába tartozik pedagógusainkat megszervezni arra, hogy a tehetséges gyermekekről jelentéseket adjanak be. Ezen a téren a legmegfelelőbb volna minden egyes emberről egyéni lapot kiállitani, melybe már óvodás kortól minden pedagógus, akinek keze alatt megfordul a gyermek, bejegyezné, hogy milyen tehetséget, hajlamot, képességet figyelt meg, illetve észlelt nála. A tehetségkutatás szempontjából kerületekre kellene osztani az országot, minden kerületben több megfigyelőt alkalmazni, aki a saját kerületében állandóan körúton lenne, figyelemmel kísérné a tehetségek feltűnését, kialakulását, segítené, támogatná, irányítaná őket, felterjesztése alapján kerülnének állami támogatás alá az igazi tehetségek.** A megfigyelők időnként megfordulnának minden kisközségben, ellenőriznék a tanítók és tanárok által a tehetségekre vonatkozóan beadott jelentéseket, gondoskodnának arról, hogy a tehetségek fejlődése helyes irányba terelődjön, minden értékes emberanyag megkapja azt az oktatást, nevelést, ami szükséges ahhoz, hogy tehetsége kiforrjon.

— Nagyjából hasonlatos lenne ez ahhoz a rendszerhez, ami a sportéletben a kerületi edzők, vándoredzők által már megvalósult. **Az eredmény az, hogy ma például már az országban nem sikkadhat el egyetlen atléta-, labdarugó-, úszótehetség sem. Ugyanakkor azonban fennáll az a visszás helyzet, hogy szellemi értékeink százával kallódhatnak el.** A sport szükséges, a sport honvédelem és rendkívül lényeges kelléke kultúránknak, azonban nemcsak azzal törődjünk, hogy **mit tudunk, mire vagyunk képesek a lábunkkal, hanem legalább ennyit törődjünk azokkal is, akik a fejük révén magyar értékek.** A megfigyelők útján nyilvántartott és fejlődésükben irányított, tanácsokkal és segítséggel ellátott **tehetségek között szellemi versenyeket kell rendeznünk, hogy egy állandó nemes versengés a fejlődést előmozdítsa.** A nyilvántartásba vett és kartotékozott értékek állandóan érezzék azt, hogy a nemzet számon tartja őket, gondot visel rájuk.

— Nagyjából ezek azok a feladatok, melyek a tehetségkutatás terén ránk várnak és melyeknek megvalósítása a közeljövő feladata — mondotta dr **Vedressy István.** — Hogy ezt hogyan kívánjuk megvalósítani, arról debreceni előadásom során módomban lesz bővebben beszámolni. Egy azonban bizonyos: **egy nemzetnek, melyet olyan csodálatos gazdagon ajándékozott meg a Gondviselés értékekkel, mint a magyarságot, lelkiismereti kérdéssé kell tennie ezeknek a tehetségeknek megőrzését.**

Szombaton lesz az egyetem évnyitó közgyűlése

A debreceni Tisza István Tudományegyetem szombaton, október 2-án tartja évnyitó közgyülését. Megelőzőleg délelőtt 10 órakor az egyetemi templomban istentisztelet lesz, melyen igét hirdet és imádkozik dr. *Czeglédy* Sándor, a hittudományi kar tanára.

Az egyetemi közgyülés rendje d. e. háromnegyed 11 órakor a központi épület aulájában: Himnusz. Enekli a kollégiumi kantus, az egyetem énekkara. Dr. *Haendel* Vilmos a jog- és államtudományi kar ny. r. tanára, lelépő Rector beszámoló jelentése az 1942—43. évről. Dr. *Bodnár* János, az orvostudományi kar ny. r. tanára, Rector Magnificus székfoglaló értekezése: A kémia tudományos müvelési irányai a debreceni egyetemen és a közérdek. Hiszekegy. Szabados B. Énekli a kollégiumi Kántus, az egyetem énekkara. Dr. *Borsos-Nachtnebel* Ödön, az orvostudományi kar ny. r. tanárának és e. i. dékánjának tanévnyitó beszéde. Rector zárószavai. Szózat. Enekli a kollégiumi Kántus, az egyetem énekkara.

A segítőtárs ellopott egy bőröndöt 1500 pengő értékű ruhaneművel

Licht Zoltán tiszapolgári lakos feljelentést tett a csendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki az ohatpusztakócsi vasúti megállónál eltünt rábízott, értékes, ruhaneműeket tartalmazó bőröndjével. Licht Zoltán elmondotta, hogy három bőröndel utazott és amikor az ohatpusztakócsi állomásra befutott a vonatjuk, megkért egy ismeretlen fiatalembert, hogy segítsen a harmadik böröndöt átvinni a tiszapolgári vonatba. — A felszállás nagy tumultusában a segítőtárs eltünt szemük elől és többet nem is látták. Elvitte a böröndöt 1500 pengő értékű ruhaneművel. A csendőrség megindította a nyomozást a tettes kézrekerítésére.

— **Mussolini köztársasági fasiszta kormánya kötelező munkaszolgálatot vezetett be** az 1910—1925. évi korosztályok számára.

A PÁLL SÖRÖZŐ HÉTFŐ HELYETT PÉNTEKEN TARTJA A SZÜNNAPOT
Sörök királya a „KIRÁLY SÖR" a Páll söröző ben!

DEBRECZEN PÉNTEK 1943 IX. 30.

HIREK

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata szeptember 25-én reggel 8 órától, október 2-án reggel 8-ig: Megváltó, Piac 18., telefon: 14-69. — Muraközy Piac u. 72. telefon: 30-35. — Bocskay, Cegléd u. 22, telefon: 29-14. — Csokonay Mester u. 43, telefon 10-15, sz. — Árpád fejedelem Csapókert, Jánossy u. 44. szám.

Mihály napján...

Régen nem a temető kertbe
vittem virágot — könnyek között
... Családunknak kicsinye-nagyja
ünnepi ruhába öltözött.
Virágdíszben állott a szobánk
mindegyik szála üdvözlt Téged!
—Boldogságomnak mért is vetett
A kegyetlen sors ily korán véget

Miért a mosoly vighangja helyett
bús sóhaj hagyja el ajkam?
Az életnek nehéz ekéje
gondterhesen szánt végig rajtam.
Egyedüli vigasztalást ad:
Reményem — Hitem amely éltet;
Egyszer., talán nem is sokára?
Találkozhatom újra Véled!

Töröné Korpássy Mária.

— **Rózsafüzérájtatosság a csapókerti róm. kat. templomban.** Október 1-én délután 5 órakor kezdődik a rózsafüzérájtatosság. Az ájtatosságot minden nap délután 5 órai kezdettel tartjuk. Minden kedden és csütörtökön szentbeszéd. Október 1-től hétköznapokon a reggeli mise mindig 7 óra 30 perckor lesz.

— **Októberi ájtatosság a dominikánusok kápolnájában.** (Károly Ferenc József-út 6.) Október a Rózsafüzér Királynéja hónapja, ennélfogva kápolnánkban — ahol különben egész éven át nap-nap után végezzük a rózsafüzérájtatosságot — október hónap folyamán ezt ünnepélyesebb keretek között tartjuk meg. Minden nap este 6 órakor szentségkitétel, közös szentolvasó ima, utána ünnepélyes litánia, ezenkívül a hónap első és utolsó napján, valamint vasárnaponként a szentolvasó után rövid szentbeszéd, melyeket P. Mohos Gábor O. P. tart. — Vasárnap, október 3-án van a Rózsafüzér Királyné ünnepe és egyben kápolnánk nagy búcsúja. Csendes szentmisék: 7, 8 és ½12 órakor, 9 órakor énekes szentmise és szentbeszéd. Tekintettel a jelenlegi rendkívüli időkre, az idén a rózsafüzérbúcsú körmenetét csak a kápolna kertjében tartjuk kapcsolatban az esti ájtatossággal.

— **Szülői értekezletet tartottak a ref. főgimnáziumban,** melyen a tanárok tájékoztatták a szülőket az ifjúság kényszerszünetével kapcsolatos intézkedésekről. Útmutatást nyujtottak a szünidei foglalkozásra nézve. Az osztályfőnökök hangoztatták, hogy a kéthónapos szünet nem veszhet el az anyag elvégzése szempontjából a diákságra nézve és azt az iskolai év megkezdésekor mindenkitől számon kérik. Rámutattak a pedagógusok arra is, hogy a meghosszabbított szünidő alatt a diákok ugyanúgy iskolai felügyelet alatt állanak, mintha iskolába járnának. A várostól való eltávozás, szórakozóhelyek látogatása ezidő alatt is igazgatói, illetve osztályfőnöki engedélyhez van kötve.

— **Ma este indul Budapestről az első gyermekvonat vidékre** a gyermeküdültetési akció keretében. A Keleti-pályaudvaron megjelenik a vonatindulásnál a belügyminisztérium és a főváros képviselője; ott lesznek a szülők is.

— **A yorki érsek elhagyta Moszkvát** és kilencnapos szovjetoroszországi tartózkodás után kedden visszautazott Angliába.

Elfogták az álzászlóst és álőrmestert, akik a munkaszolgálatosok családjait fosztogatták

Hétfőn délután egy ismert fővárosi ügyvéd telefonon felhívta a budapesti főkapitányságot és közölte, hogy egy Jánossi nevű ismeretlen egyén hívta fel telefonon s mint hadapródőrmester mutatkozott be. Felajánlotta az állítólagos őrmester, hogy az ügyvéd munkaszolgálatos unokaöccsének üzenetet és csomagot tud vinni, mert indul ki a frontra. Az ügyvéd közölte még, hogy ez az egész felajánlkozás gyanús dolog és kérte a főkapitányságot, hogy vizsgálja ki az ügyet.

A rendőrségen örömmel vették a bejelentést, mert az utóbbi időben gyakran előfordult, hogy a munkaszolgálatosok hozzátartozóit felkereste egy állítólagos zászlós és hadapródőrmester, akik azután különböző ürügyekkel mindenféle csomagot vittek el azzal, hogy a munkaszolgálatos fiú, testvér, vagy apa számára viszik. A rendőrségen tehát azt a tanácsot adták az ügyvédnek, hogy beszéljen meg találkozót a telefonáló fiatalemberrel. — A találkozó meg is történt, azonban azon megjelent egy detektív is. A telefonáló fiatalember csakugyan megjelent, s mikor az ügyvéddel tárgyalni kezdett, a detektív észrevette, hogy a hadapródruhás egyén jobbkezét állandóan a nadrág zsebében tartja. Hozzáugrott, lefogta a kezét s kiderült, hogy **a fiatalember revolvert szorongatott a kezében.** A detektív a főkapitányságra kísérte, ahol megállapították, hogy **Sárik** Gyula 23 éves műszaki rajzolóval azonos. Beismerte, hogy társával, **Herberger** Gyula ugyancsak 23 éves műszaki rajzolóval közösen tervelték ki szélhámosságaikat. **Felváltva hol zászlósi, hol hadapródőrmesteri egyenruhába öltöztek és sorra fosztogatták a munkaszolgálatosok hiszékeny hozzátartozóit.** Mindkét szélhámost letartóztatták. Kiderült, hogy 80.000 pengőnyi összeget és értéket szélhámoskodtak össze.

— **Acélszőnyeggel terítik le a modern repülőtereket** egy új találmány alapján. Ez az a háló felülről szinte láthatatlan s emellett bármikor felgöngyölíthető.

* **Jóforgalmú fűszerüzlet** családi okokból sürgősen eladó iparral vagy kiadó. Cím a kiadóban.

* **A Dóczi elemi iskolában** október 1-én és 2-án délelőtt 9—1 óráig az összes tanerők fogadóórát tartanak a szülők részére a régi Dócziban.

* **A Miklós-utcai evangélikus népiskola** tanulóinak szülői részére október hó 1-én, pénteken délután 4 órakor értekezletet tartunk. Igazgatóság.

* **Zongorista** nő vagy férfi a „Sport" kávéházba felvétetik. Kottaismeret szükséges.

* **Fűzőt** különböző fazonokban tökéletes szabással anginból, lepedővászonból is készít Mayer Julia fűzőszalon, Piac-u. 58.

* **Új tanfolyam** kezdődik október elsején a Simai Magdolna és Sipkovics Béláné Slezák Mária gyorsíró-, gépíró- és szépíróiskolájában. Előkészítés államvizsgára. Vidékieknek vasúti kedvezmény. Telefon: 22-53. Debreceni tank. kir. főig. eng. szám: 5548/1942—43.

* **Szülői összejövetel a piarista gimnáziumban és a piarista kereskedelmiben** pénteken, október elsején délután 6 órakor az intézet dísztermében. Az igazgatóság ezúton hívja meg a kedves szülőket.

* **Dr Namenyi Gyuláné** (Batthyány u. 1) gyorsíróiskolájában, gépíróiskolájában októbertől kezdő tanfolyam. Előkészítés államvizsgára. Vidékieknek vasútkedvezmény. **Állásban levőknek esti tanfolyam.** Telefon: 20-77. Debreceni tanker. kir. főig. eng. szám: 6475/1941.

* **Október hó 11-én kezdődik a zeneiskola.** Debrecen sz. kir. város zeneiskolájában a beiratások naponta délelőtt 10—12-ig és délután 4—5-ig. Régi növendékek tavalyi ellenőrző könyve alapján iratkozik be. Felhívjuk régi növendékeinket a minélőbbi beiratkozásra, mert volt tanárjukhoz a beosztásukat csak így tudjuk biztosítani, tekintettel a sok új növendék jelentkezésére. Akik tandíjkedvezményért folyamodnak, szabályszerűen felszerelt kérvényüket már lehetőleg a beiratkozás alkalmával hozzák magukkal. A kérvények elbírálása a jelentkezés sorrendjében történik. A kérelmek beadásának határideje október 15. Beiratási díj 6 P, október 15 után pedig 12 P. Beiratásnál kifizetendő a tandíj egytizedrésze. Új, haladó növendék ezenkívül felvételi vizsgát is tesz, melynek díja 10 P. Felvilágosítás nyerhető telefonon is 23-96. (Vár-utca 1.) Igazgatóság.

— **Minisztertanács.** A kormány tagjai Kállay Miklós miniszterelnök elnöklésével kedden délután 5 órakor minisztertanácsot tartottak. A minisztertanács időszerű kormányzati kérdésekkel foglalkozott, amely este 10 óra előtt ért véget.

— **A kollégiumi polgári fiúiskolában** szerdán délután szülői értekezletet tartottak, melyen közölték a szülőkkel a rendkívüli szünet következtében szükségessé vált tájékoztatást. Közölték a növendékek szüleivel azt a tananyagot, melyet tanári vezetés nélkül november 3-ig el tudnak végezni. Gyakorlati utasításokat adtak a tanárok arra, hogy a szülők hogyan ellenőrizhetik otthon tanuló gyermekeik munkáját.

— **A szecskavágó összeroncsolta kezét** Ludmán József 50 éves kocsis, Varga-utca 28. sz. alatti lakos Friedmann József fuvarozási vállalkozó, József kir. herceg-utca 60. szám alatti lakásának udvarán géppel szecskát vágott. Munkaközben a szecska elkapta balkezefejét és összeroncsolta. A sebészeti klinikára szállították, ahol kezelés alá vették.

— **Rágalmazásért 500 pengő pénzbüntetésre ítélt a debreceni törvényszék egy józsai malomtulajdonost.** Tóth András józsai malomtulajdonos és neje rágalmazás vétségével vádolva állt a debreceni törvényszék előtt, mert Marschalkó István debreceni lakos, adóhivatali tisztviselőre, amikor az hivatalos malomvizsgálatot tartott malmukban, azt a kijelentést tették: „ez is csak azért csinálja, mert pénz kellene neki". — A debreceni törvényszék Tóth Andrást 500, feleségét 300 pengő pénzbüntetésre ítélte rágalmazás miatt.

— **A debreceni hószobrok alkotójának,** Fodor Józsefnek családja részére 20 pengőt adományozott Kovács Ferenc és családja Gulyás-utca 10. sz. a. lakos kisleányuk halálának évfordulójára. Özv. Fodor Józsefné az adományt nappali órákban a pénztárunknál átveheti.

— **Túrista kirándulás a Bocskay-kertbe** vasárnap, október hó 3-án. Indulás Debrecenből reggel a 8 órakor induló pallagi villamossal, melyre a városban lehet felszállni. Gyaloglás Pallagról kb. 7 km. Kerékpárosok a Víztoronytól reggel 9 órakor indulnak. Étkezés háti zsákból. Visszautazás vasúton délután 18 órakor, költség 1.20 P. — Vendégeket szívesen látunk.

Gyásztoval

Lányi Gézáné (azelőtt özv. Dusa Istvánné) 61 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön félnégy órakor lesz a díszravatalozó teremből. Akik nagy fájdalmunk miatt távedésből gyászjelentést nem kapnak, ezúton szíveskedjenek a szomorú hírt tudomásul venni. Lakás: Monti ezredes-utca 11. Gebauer cég rendezi.

Tóth János városi nyugdíjas 81 éves korában elhunyt. Temetése pénteken öt órakor lesz a díszravatalozó teremből. Lakás: Kút-utca 14. Gebauer cég rendezi.

Köszönetnyilvánítás. Torzsay Lajos ezredes elhunytával megnyilvánult meleg részvétért hálás köszönetet mond a gyászoló család.

— **Hathónapi börtönre ítélték tíz pengő elsikkasztásáért** Halasi Károly kispesti volt városi tisztviselőt, aki hivatali idő lejárta után átvett 12 pengőt, hogy Zsigó Mihály kispesti lakos vízdíját befizesse, de ebből csak két pengőt fizetett be, tízet saját céljaira költött.

— **Nem halasztják el a finn iskolák megnyitását.** Eredetileg a finn gazdasági termelők szövetsége kérte, hogy a burgonya- és répafélék betakarításánál mutatkozó nagy munkaerőhiányra tekintettel a felsőbb középiskolások és főiskolások csak október 10-én kezdjék meg a tanulást. A kérést az iskolák vezetői kénytelenek voltak elutasítani, mert már minden intézkedést megtettek a tanítás október elsejei megkezdésére.

— **Megölte a villanyáram.** Kedden délután a Mechanikai szövőgyárban Fodor István 52 éves munkás villanyfúróval dolgozott s hozzáért a szigetelésnélküli villanydróthoz, mely halálra sujtotta.

— **Egymillió pengőért megvette** a zöldszínű „Nemzeti Sport" és a kékszínű „Sporthírlap" című ujságok részvénytöbbségét gróf Széchenyi Ferenc. A 23 éves fiatalember gróf Széchenyi Györgynek, a „Korunk Szava" alapítójának fia.

— **A Nemzeti Munkaközpont országos nagytanácsának legutóbbi ülésén** hozott deklarációjában hangsúlyozza, hogy a nemzet ma háborúban áll és ezért minden egyéni vagy osztálysérelem nélkül fontosabb e pillanatban az, hogy a magyarság fennmaradjon és átmentse létét a békésebb korszakra. Ma minden belső viszály, rendzavarás, társadalmi és politikai harc csak a magyarság ellenségeit szolgálja. A nemzeti alapon álló munkásság a nemzet öntudatos tagjának érzi magát, aki felelősséggel tartozik nemzete sorsáért és rendületlenül hisz abban, hogy hűsége, kitartása és áldozatvállalása a háború végével elnyeri jutalmát.

— **Csodagyermek.** A beregmegyei Makkósjánosi községben Balogh Sándor gazdálkodó fia egy méter magas cséplőgépmodellt készített. A gép olyan tökéletes, hogy amikor a gazdasági felügyelőségen bemutatták, az etetőjébe tett különféle kalászos növényeket tökéletesen kicsépelte. A legközelebbi tehetségkutatás során megvizsgálják a hat elemit végzett fiú képességeit és valószínűleg tovább taníttatják.

Hölgyeim!
Nem drága az
ANGORA KALAP,
ha „KALAPIPAR"-nál
Széchenyi utca 7. szerzi be
Elsőrendű szalonmunka
Fővárosi modellek
P 50.– és 55.–

— **Vitéz dr Péterffy József, a Belvárosi Takarékpénztár igazgatója** a svájci Samadenben életének 51. évében hosszas szenvedés után elhunyt.

— **Százharmincnégyéves korában** a minap hunyt el Csikágóban egy Mehren nevű egyiptomi származású bevándorolt, aki 1893-ban ment Észak-Amerikába és később felvette az amerikai állampolgárságot. Legutolsó születésnapján az ujságírók megkérdezték tőle, mi a titka hosszú életének. „A belső békesség" — mondotta Mehren. Hozzátette, hogy naponként ötször imádkozik, nem iszik szeszesitalt, nem dohányzik és nem eszik sertéshúst.

— **A csiga a tüdőbaj orvossága?** A csigáról kevesen tudják, hogy gyógyszernek is alkalmas. Pedig már a régi korok népei is használták. Egy német tudós szerint — mint egy szaklap most közli — a csigakivonat igen jó különböző betegségeknél és sebesüléseknél. Angliában a gyengeszervezetű gyermekek és a tüdőbajosok fogyasztják. Tüdővész ellen a fiatal, házatlan csiga jó. A betegek minden különösebb elkészítés nélkül, vagy tejben főve eszik. Nem szabad mindenféle szabadban összeszedett csigát elfogyasztani, mert a csiga mérges növényeken is él, tehát a fogyasztása halálos is lehet.

— **Sikkasztottam, mert dohányozni akartam** — mondotta a bíróság előtt Tóth József székesfehérvári postaaltiszt, aki a telefonfülkék pénzéből hét darab húszfillérest elsikkasztott. A törvényszék jogerősen háromhónapi fogházra ítélte.

— **Két csinos „hölgy", kétezer pengővel eltünt.** Nikoleff Illés alsódabasi bolgárkertész az egyik fővárosi szálló előcsarnokában üldögélt, mikor két csinos nő telepedett melléje, akik csevegni kezdtek. Nemsokára eltávoztak s a kertész csak fent a szobájában vette észre, hogy kissé sokba került a csevegés: kétezer pengője eltünt.

— **A pék agyonlőtte a szikvízgyárost.** Fábián Pál soproni pékmester borozgatás közben összeveszett Hernicz Miklós szikvízgyártóval. A veszekedés hevében Fábián revolvert rántott és a szikvízgyárost agyonlőtte. A gyilkost letartóztatták.

— **Szállítási engedély helyett 100 pengőst adtak a csendőröknek** Strohmayer Nándor és Frühwirth Antal vecsési kisgazdák. A csendőrök feljelentésére megvesztegetésért a törvényszék Strohmayert egyhónapi, Frühwirthet 14 napi fogházra ítélte.

— **Nyolcnapi elzárásra ítélt a debreceni törvényszék egy szoboszlói asszonyt hatósági közeg megrágalmazásáért.** Hajdúszoboszlón Ihász Lajosné, B. Kiss Károlyné és Komáromi Lajosné szoboszlói lakosok azt a kijelentést tették egymás között beszélgetve, hogy Kurucz II. József rendőrtiszthelyettesnél egy liter tejfellel el lehet intézni elsötétítési kihágási ügyet. Rágalmazás vétsége miatt indult ellenük eljárás és a debreceni törvényszék Ihász Lajosnét 8 napi elzárásra, B. Kiss Károlynét 100 pengő, Komáromi Lajosnét 50 pengő pénzbüntetésre ítélte.

— **Péter jugoszláv exkirály** kormányának tagjai kíséretében Egyiptomba érkezett.

— **Meghalt az angol légi úton szállított csapatok szervezője.** Londonból jelentik: G. F. Hopkins vezérőrnagy, az angol légi úton szállított csapatok szervezője, aki a földközitengeri hadműveletek során megsebesült, sérüléseibe belehalt. (MTI.)

SZÁMOLOGÉP
javítás újjáépítés
HURAY műszerész m. IPARKAMARA

KÖZGAZDASÁG

Az 1943. évi termésű nemesített búza, rozs, árpa, zab és kukorica vetőmagvak gazdák közötti forgalmának szabályozása

A m. kir. közellátásügyi miniszter 535.341—1943. V. számú rendeletével szabályozta a nemesített vetőmagvaknak a gazdák közötti forgalmát, illetve azt, hogy az 1943. évi termésű eredeti nemesített búza-, rozs-, árpa-, zab- és kukoricavetőmagvakat a termelők a nemesítő gazdaságokból felfrissítés céljából közvetlenül beszerezhessék.

Miután az említett terményekből megvásárolt eredeti nemesített vetőmagtételeket a beszolgáltatási kötelesség szempontjából a vásárló gazdaság terhére és az eladó gazdaság javára kell írni, az ilyen vetőmagforgalom csak gazdakönyvvel rendelkező gazdaságok, illetve gazdák között bonyolítható le. Ezeknek a terményeknek a beszerzése a következőkben szabályoztatott:

A növénynemesítő üzemeket a beszámítás, illetve a megterhelés keresztülvitele végett a Moson-Magyaróvári M. Kir. Növénytermesztési és Növénynemesítő Kísérleti Intézet megfelelő sorszámozott válaszos levelezőlapnyomtatványokkal látja el. A növénynemesítő üzem — a meglevő eredeti nemesített vetőmagkészletéhez képest — a hozzá forduló gazdát vetőmagrendelésének elfogadásáról az előbb említett válaszos levelezőlapon köteles kiértesíteni. Az üzemnek ezen a levelezőlapon fel kell tüntetni a megrendelésre elfogadott vetőmagmennyiséget. A nemesített vetőmag felárára nézve a 37.000—1943. K. M., illetve a 40.000—1943. K. M. sz. rendeletek az irányadók.

A vevő gazdaság a hozzá érkezett válaszos levelezőlapot gazdakönyvével együtt nyilvántartó hatóságnál bemutatni tartozik. A nyilvántartó hatóság a gazda beszolgáltatási kötelességét a válaszos levelezőlapon feltüntetett terménymennyiség búzaegység számával a megfelelő csoportnál mind a gazdakönyvben, mind a gazdalapon növeli s ennek megtörténtét a válaszos levelezőlap válaszpéldányán egyidejüleg igazolja s egyben a vevő gazdaságnak szóló levelezőlapot a gazdától bevonja.

A megterhelést igazoló válaszos levelezőlap válaszpéldányát a vevő gazdaság az eladó növénynemesítő üzemnek köteles visszaküldeni, amely ez alapon a nemesített vetőmag leszállítása iránt intézkedik. Az ilyen vetőmagtételek elszállításához szükséges szállítási igazolvány kiállítását a nemesítő üzem az illetékes községi elöljáróságnál kérheti.

A nemesítő üzem az általa ilymódon elszállított vetőmagtételekről — a megterhelést igazoló levelezőlapok és a fuvarlevélmásodpéldányok (átvételi igazolványok) alapján — az illetékes nyilvántartó hatóságnál elszámol. Az elszámolás alkalmával a vevő gazdaság részére igazoltan beszámítható vetőmagtételeket a vonatkozó rendelet szerint 10 százalékos többlet búzaegységgel kell a nemesítő üzem beszolgáltatási kötelességének javára írni. A nemesítő üzem az elszámolás megtörténte után a fuvarlevélmásolatokat (átvételi elismervényeket), valamint a fel nem használt válaszos levelezőlapnyomtatványokat — az általa az egyes gazdák részére eladott termények összes mennyiségének jelentése mellett a Moson-Magyaróvári M. Kir. Növénytermesztési és Növénynemesítő Kísérleti Intézethez köteles megküldeni.

Polgármester.

Hirdetmény a mezőgazdasági munkások bevonulásával kapcsolatos rendelkezések tárgyában

Közlöm az érdekeltekkel, hogy a m kir. minisztérium az 1939. évi II. t.-c. 112. §-ában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendelte el.

Ha a mezőgazdasági munkára szerződött, de honvédelmi kötelezettség .1939:II. t.-c. 2. §., 1942: XIV. t.-c. 1. §. (1) bek.) alapján szolgálatra bevonult (a továbbiakban röviden: bevonult) munkás a munkaszerződést bevonulás miatt nem teljesítheti, elsősorban azt kell helyettesül elfogadni, akit a bevonult munkás ajánl a munkaadónak, feltéve, hogy az ajánlott helyettes munkaképes és megbízható és ellene az 1898:II. t.-c. 22. §-ában meghatározott felmondási ok nem áll fenn. A bevonult munkás által ajánlott helyettes felfogadása csak akkor kötelező, ha az ajánlás a munkaadónak legkésőbb a munkás behívását követő 8 napon belül tudomására jutott. Az aratási munkálatok tekintetében pedig a bevonult munkás által ajánlott helyettes felfogadása csak akkor kötelező, ha a fentieknek megfelelően történt ajánlás a munkaadónak legkésőbb az aratást 48 órával megelőzően jutott tudomására.

A közös munkára ugyanazon szerződéssel elszerződött munkások az 1898:II. t.-c. 30. §-a alapján helyettest a munkaadónak csak akkor ajánlhatnak, ha a bevonult munkás az előbbi bekezdés értelmében kellő időben megfelelő helyettest nem ajánlott. Az aratási munkálatok tekintetében ezzel a jogukkal legkésőbben az aratást 24 órával megelőzőleg élhetnek.

Ha a mezőgazdasági munkára szerződtetett, de bevonult munkás pótlására a munkaadó helyettest fogadott fel és az eredetileg szerződtetett munkás utóbb munkára jelentkezik, a helyettesül felfogadott munkás jogosult munkaszerződését felbontani és akár a hatósági gazdasági munkaközvetítés igénybevételével akár egyébként más munkát vállalni. Ha a helyettesül felfogadott munkás a munkaszerződés fenntartását kívánja a munkaszerződés mind a helyettesített, de visszatért, mind a helyettes munkással szemben fennmarad. Ebben az esetben az arra a munkára szerződött munkások nem igényelhetnek kárpótlást amiatt, mert a munkáslétszám növekedése következtében az egy-egy munkásra eső munkamennyiség és munkabér csökkent.

A helyettesül felfogadott munkás az előbbi bekezdés értelmében csak akkor bonthatja fel a szerződést, ha ezt az elhatározását a munkaadóval a bevonult munkás munkára jelentkezésétől számított 24 óra alatt élőszóval vagy ezidő alatt feladott ajánlott levélben közli, a közlés elmulasztása esetében a szerződést utóbb ebből az okból fel nem bonthatja. A jogtalannak tartott szerződésfelbontás miatt a panaszt az 1898:II. t.-c. 29. §-ának szabályai szerint a felbontás után 48 óra alatt kell bejelenteni.

A rendelet 1943 augusztus hó 29-én lépett hatályba és hatálybalépésével a 4760—1940. M. E. számú rendelet hatályát vesztette.

Polgármester.

—ooOoo—

Közérdekű levél

Válasz Kaszás János cikkére

Tekintetes Szerkesztőség! Mint b. lapjuk állandó olvasója, kérem, soraim közzétételét. Szeretném közölni Kaszás János fuvarossal, hogy a lópatkolás ára a háború előtti években nem 80 fillértől 1 pengőig terjedt, hanem 1926 május 1-én 2.08 P, a ráfhúzás 7.60 P. A magyar országos első kovácskongresszus 1913 szeptember 1-én már a következő árakat léptette életbe: lópatkó 1.20 korona, az önöket érintő ráfhúzás már akkor is 4-es új 19 korona, ócska húzás 4-es 8.40 korona.

A mai vas- és anyagárak nem fedezik a levélíró által feltüntetett árat. De ő figyelmen kívül hagyta a létfenntartási és közteherköltségek emelkedését is. Egészen hibás összehasonlításokat tett. A mult hónapban egy öl fát 50 pengőért hoztak haza a Pacról, a koksz mázsáját 1 pengőért szállítják be a gázgyárból. Mi, önálló mesterek a létfenntartásunkat a tisztes megélhetési alapra fektetjük. Misem bizonyítja jobban a kovács parosok szomorú helyzetét, mint az, hogy az országban 24.000 önálló kovácsmester működött ugyanannyi munkással én évi 3200 pengőt tudott forgalmazni, ugyanakkor a vegyészeti ipar 37.500 P, az élelmezési ipar évi 17.600 pengőt mutat ki. A kovácsipar tehát a szűk megélhetését alig tudja biztosítani. Mi semmiféle anyagi gyarapodást felmutatni nem tudunk, mint más iparágak. Ezért az állításokat visszautasítjuk. Tisztelettel:

Egy 25. éve önálló kovácsmester.

A földművelésügyi miniszter felhívja a szőlősgazdák figyelmét arra, hogy a hiányzó raffia pótlására a kukoricahánc, fűzfahánc, sás, kákalevél, gyékény, sőt rozsszalma is igen jól felhasználhatók. Ezek az anyagok lényegesen olcsóbbak. Minthogy a belföldön kellő mennyiség áll belőlük rendelkezésre, a szőlősgazdák valamennyi raffiapótló anyagokat könnyen megszerezhetik és a szőlőkötözési munkálatok idejére már a teli hónapok folyamán előkészíthetik.

A cukorrépát termelő gazdák figyelmét illetékes helyen felhívják, hogy cukorrépát csak a cukorgyártás, illetve szeszgyártás céljaira szabad forgalombahozni, illetve felhasználni.

Hirdetmény. Debrecen sz. kir. város a pirostarka marhatenyésztés minőségi fejlesztése érdekében több városi tulajdont képező fiatal tenyészbikát kíván elhelyezni a gazdáknál, vagy más személyeknél a város határának különböző pontjain. Felhívom mindazokat, akik bikák tartására vállalkoznak, hogy ebbeli szándékukat a városházán a gazdasági ügyosztályban a hivatalos órák alatt jelentsék be. Ugyanott a tartási feltételek is megtekinthetők. Gazdasági tanácsnok.

—ooXOoo—

Hirdetmény. Debrecen sz. kir. város állatállománya részére nagyobb mennyiségű lucernaszénát, lóhereszént, zabosbükkönyszénát, muharszénát, takarmány- és alomszalmát vásárol. A város állatállománya részére megvásárolt mennyiség az eladó pontbeszolgáltatási kötelezettségébe beszámít. Ajánlatokat szóban vagy írásban a gazdasági ügyosztálynál (városháza magasföldszint 14. számú szoba) a hivatalos órák alatt lehet beadni. Gazdasági tanácsnok.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNYKIVONAT. Pk. 27481—1943 sz. 28664 P 10 fillér becsértékű bútorok koporsók kerékpár gyászkocsik és egyéb ingóságok Debrecenben Dégenfeld-tér 4. szám alatt 1943 október hó 7-én délelőtt 10 órakor folytatva Széchenyi u. 84. szám alatt délután 3 órakor folytatva Mester u. 21. szám alatt délután 4 órakor elárvereztetnek. **Király Béla** bírósági végrehajtó.

SPORT

Bajnokverésre készül a DVSC csapata a Csepel mérkőzésen

Debrecen sportközönsége hosszú évek óta nem látott olyan sportattrakciót, amiben vasárnap a Csepel debreceni szereplése alkalmával része lesz. A Bocskay megszünése óta nem látogatott Debrecenbe a magyar bajnokcsapat, hogy bajnoki küzdelemben mérközzön meg debreceni csapattal. Ezért kíséri páratlan arányú érdeklődés a kétszeres magyar bajnok Csepel mostani vendégszereplését. A Csepelben Szalay és Váradi sérült, kettőjük közül azonban csak Váradi sérülése komoly, akit azonban Fuszekkel jól tud helyettesíteni a csepeli csapat. — A Csepel valószínüleg Szekeres, Kállói, Szalay — Gere, Olajkár II., Rákosi, Fuszek, Marosvári Szabadkai, Pintér, vitéz Surányi összeállításban játszik Debrecenben. A DVSC előreláthatólag a Vasas ellen szépen szerepelt együttesével áll ki, bár lehetséges, hogy Szabó és Szilágyi helyet kap a támadósorban.

A DVSC játékosok erősen készülnek a vasárnapi mérkőzésre és a közönség is „bajnokverés"re megy ki a Diószegi-úti sporttelepre. A legérdekesebb az, hogy a DVSC-játékosok és a közönség nem annyira a Csepeltől, mint Székely Árpád játékvezetőtől tartanak ezzel a mérkőzéssel kapcsolatban. A DVSC—Csepel mérkőzés délután 4 órai kezdettel kerül lejátszásra.

—ooOoo—

Az amatőrbajnokságban a vasárnapi forduló után a bajnoki táblázat a következő:

1. Tiszthelyettesek	5	24:2	10
2. DMTE	5	19:6	10
3. DEAC	5	11:4	8
4. Mátészalka	5	16:4	6
5. NyVSC II.	5	12:17	5
6. B. Turul	4	11:3	5
7. MOVE Szabol	5	12:4	4
8. K. Levente	5	10:12	4
9. Villanygyár	4	10:12	2
10. Derecskei MOVE	5	5:13	2
11. P.-ladányi MÁV	5	7:26	2
12. Hajdúböszörmény	5	11:26	0

A B. Turul—Villanygyár mérmérkőzést újra kell játszani s így ezt az eredményt nem számítottuk be

A levente labdarugó bajnokságban a következő eredmények születtek vasárnap: Hajdúnánás-Hajdúszoboszló 3:0, Balmazújváros—Hajdúböszörmény 5:1, Hajdúdorog—Hajdúhadház 6:0, Sáránd—Hajdúbagos 5:0, Hosszúpályi—Vértes 7:2, Konyár—Derecske 2:1. A debreceni MÁV LE nem állt ki a Debreceni LE ellen és így játék nélkül a debreceni LE kapta a két pontot 0:0 gólaránnyal.

Vasárnap a következő bajnoki mérkőzéseket bonyolítják le a levente bajnokságban: Balmazújváros—Debreceni LE, Hajdúnánás—Hajdúdorog, MÁV LE—Hajdúhadház, Hajdúböszörmény—Hajdúszoboszló.

Az amatőrbajnokságban DMTE—Tiszthelyettesek, DEAC—MOVE—Villanygyár, Püspökladány—Hajdúböszörmény, B. Turul—Karcagi Levente mérkőzések lesznek vasárnap.

Horváth László, a DVSC fővárosi képviselője mondotta a DVSC—Szolnok fúzióval kapcsolatosan: „A vasút szabályai kimondják, hogy ahol kétszáznál több alkalmazott van, ott sportegyesületet kell fenntartani. — Ezért nem lehet szó a DVSC és a Szolnok egyesüléséről. Nem mondom, ha a Szolnok feladná az NB I-beni szereplését, akkor néhány szolnoki játékost igyekeznének a DVSC számára megszerezni" — mondja Horváth László. Értesülésünk szerint azonban a MÁV Sport Liga hozzájárulásával, ha bizonyos időn belül új vasutascsapat alakul Szolnokon, meg lehetne valósítani az érdekes fuziót, mely a NAC mellett egy másik erős csapatot adna a vidéki és egyetemes magyar labdarugásnak. Természetesen, ha a Szolnok le tudja küzdeni válságát, a sportszempontból ideális megoldás az, ha az egyesület fennmarad. Arra azonban, hogy csekély közönséggel vegetáljon, gyengén szerepeljen a csapat, nincsen semmi szükség. **Egyébként is a jövőben szétforgácsolódás helyett inkább az egyesületek megerősödésére kellene törekedni. Inkább legyen egyharmadával kevesebb, de erős, életképes, jó játékosokat foglalkoztató csapatunk. Ezért tartanánk üdvösnek a szombathelyi Haladás és SzFC fúzióját is és ezért vetettük fel — ha a Szolnok valóban a bajnokságtól visszalépés gondolatával foglalkozna — A DVSC-vel való egyesülés tervét...** — Mészáros intéző kijelentése szerint egyébként még nem foglalkoztak a DVSC-vel való fuzió **tervével Szolnokon.**

Pestvidék válogatott atlétacsapata szombaton és vasárnap Zágrábban szerepel Zágráb város atléta együttese ellen Remélhetőleg ismét győzelmet szereznek a Pestvidékiek.

A Szárnyaskerék tekeversenye

A Szárnyaskerékben zajló tekeversenyen a csapatverseny is megkezdődött, amikor a megjelent csapatokhoz Pataky János csapatkapitány tartott igen szép megnyitó beszédet, amelyet a megjelentek nagy ovációval fogadtak.

A lelkes beszéd után megkezdődött a verseny a Szárnyaskerék A) csapata és a Homokkertiek között. A Szárnyaskerék A) csapata 1165 fát ütött, míg a homokkertiek csapata 1000 fával végzett s így az első menetben a Szárnyaskerék 165 fával nyerte meg az első menetet. Az egész verseny sportszerű rendben és pontossággal folyik. Meglepetésekre is el vannak készülve a versenyzők. A kiállított értékes díjaknak igen sok nézője van. A verseny iránt az érdeklődés igen nagy. A verseny rendezősége minden sportkedvelőt szívesen lát az érdekes versenyen.

ó. a.

—ooXOoo—

Október 10-én tíz német válogatott atléta részvételével nemzetközi atletikai viadalt rendeznek Budapesten.

Az október 6-án megtartandó kegyeleti váltófutáson a középiskolások is részt vesznek. Eddig már majdnem minden debreceni középiskola bejelentette indulását.

A DVSC játékosai a Vasas ellen mutatott játék alapján a következő érdemjegyet kapták: Nagy Mihály 3, Csokai 2, B. Nagy 2, Orosz 3 Nagy II. 2, Zilahy 3, Komlóssy 3, Tisza 2, Sidlik 3, Mester 2, Ille 3. Összesen 28. A Vasas összteljesítménye 31.

Az MLSz rendeletet adott ki, mely szerint véget akar vetni a pályán és a pálya körül történő sportszerűtlenségeknek. A rendelkezés értelmében a legsúlyosabban járnak el a vétők ellen, akik a kiadott rendelet szabályait túllépik.

Ifjúsági ötös csapatverseny kerül lebonyolításra vasárnap a DVSC rendezésében, melyen a kerület össze csapatai elindulnak.

D. Kelet és Kelet csapatának atlétikai viadala vasárnap lesz megtartva Nagyváradon. Kelet csapatát Czuna Ferenc kerületi vezető vezeti.

A DVSC tegnapi edzésén az első csapat új összeállításban játszott a második csapat ellen és végeredményben az egy 9:3 arányban győzött. A csapat Nagy Mihály — Csokai, B. Nagy — Orosz, Nagy II., Zilahy — Szabó, Tisza, Sidlik, Mester, Szilágyi összeállításban játszott a Komlóssyval és Illével erősített második csapat ellen. Jó játék után Mester és Tisza 3—3, Sidlik, Zilahy és Szabó rugta a gólokat, míg a második csapat részéről Komlóssy és Beres volt a gólszerző.

Vasárnap délelőtt fél 11 órai kezdettel a DEAC pályán játsza első bemutatkozó kosárlabdamérkőzését a DEAC hölgycsapata. A nemrég megalakult egyesület játékát nagy érdeklődés előzi meg s az egyetemistak hölgykosarasainak együttesében *Afonyi Éva, Oláh Katalin, Kiss Éva, Kovács Anikó, Barabás Magda, Kelemn Éva, Kiss Magda, Bányai Éva, Oláh Sári, Erdei Manci* és még sok tehetséges jut szóhoz. Tegnap nagy edzést tartottak a hölgyek dr. Kapros László vezetésével, melyen már kielégítően mozogtak s a vasárnapi bemutatón minden valószínűség szerint jó játékban lesz része gyönyörködni az érdeklődő közönségnek.

A DMTE valamennyi játékosa jelenjen meg ma délután félöt órakor a DTE pályán a D. Villanygyár elleni edzésen.

Debrecen város tornászbajnokságai kerülnek lebonyolításra vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel a DTE tornacsarnokban. Debrecen szenior ifjúsági tornászai teljes számban indulnak ezen az első komoly erőpróbán.

Hármas bajnoki mérkőzés a DEAC sporttelepen. Vasárnap az egyetemi sportpályán délelőtt 9 órai kezdettel a Tiszthelyettesek—DMTE amatőrbajnoki mérkőzést 1 órai kezdettel debreceni NB III-as rangadót a Villanygyár és a DVSC II. csapata között. Délelőtt 11 órakor pedig a DEAC—MOVE Szabolcs amatőrbajnoki találkozó lesz lebonyolítva.

Levente ökölvívó verseny lesz vasárnap délután az Arany Bika dísztermében délután ötórai kezdettel.

Darai, a debrecenieK kiváló ökölvívója, Szumega, Torma I és Váczi ellen küzd majd, hogy a horvátok svájciak és spanyolok elleni magyar válogatottban benne legyen. Vasárnap már a szorítóba is lép a debreceni Darai.

Perecesen is baj volt Székely Árpáddal. Vasárnap Szekely Árpád Perecesen a KRAC—Pereces mérkőzést vezette és bizony itt sem voltak megelégedve működésével mert sok hibát ejtett. Székely már Debrecenben, Györött és ezúttal Perecesen is gyengén működött s a pesti JT mégis őt küldte ki a DVSC—Csepel mérkőzés játékvezetőjéül. Érthetően nagy aggodalommal tekintenek működése elé újból a debreceniek.

APRÓHIRDETÉSEK

MAGÁNNYOMOZÓ 54

GALOCSY legrégibb magánnyomozó megfigyelései, nyomozásai diszkrétek, eredményesek, Zöldfa u. 3. szám. Telefon: 28-72
54—1576 12 3.

JANOSSY magánnyomozó bizalmasan nyomoz és megfigyel. Virág u. 21. Telefon: 23-78.
54—764 11. 9.

KASZTOLÁNCZY magánnyomozo megfigyel nyomoz . Lóránffy u. 19
958 9. 30.

HÁZASSÁG (31)

19 ÉVES, feltűnően szép kékszemű, szőke nagybank fiókjának — tiszántúli — tisztviselőnője, férjet keres. Fényképet kérek. „Hegymászó" jeligére 31—1743

JÓMEGJELENÉSŰ úriifiú, tartalékos tiszt, vállalata fejlesztéséhez benősülne. „Ámor" virág u. 40. 31—753

LEVELEZÉS (51)

»DISZKRECIÓ« 1943 január 1. A választ várom! 51—1703

ALKALMAZÁST NYER FÉRFI VEGYES

NYUGDIJAST, ki gyümölcsös kezeléséhez ért, keresek, Debrecenhez közeli vasútállomás melletti cca 5 hold gyümölcsös, fél hold szőlő és köztes részes művelésére. Szerény lakás van. Értekezni: Fényes ügyvéd, Piac u. 75.
2—498

KOCSISNAK fiatalember bentkoszttal felvétetik, Csapó u. 25. sz., Bálint Sándornál.
2—777

FÉRFI bútorüzletbe mindenesnek, jó írással felvétetik. Piac u. 85. Bálint Sándornál.
2—778

GAZDASÁGI ÁLLÁS FÉRFI (26)

MINDENES kertészt, részes baromfinevelésben jártas házaspárt, kis családdal keres Varga, Rákossy Jenő u. 4., III. em. 6. 26—1725

KOMMENCIÓS kondás nagy fiával felvétetik, Bethlen u. 59. 26—770

KERESKEDELMI FÉRFI (48)

FIATAL füszerkereskedő segédet és tanulót felvesz Baráz, Pozsonyi út 8. sz. 48—1672

IPARI FÉRFI (33)

JÓMUNKÁS úrifodrász segéd azonnal beléphet, jó ellátással és havi 50 pengővel. Kiss Pál, Tiszafüred, Fő u.
33—1560

VETOGEPEK rendbehozásához szakembert, sürgösen keresek, műhely, Hunyadi u. 21.
33—1579

SÜTŐDÉBE kifutót és egy fiatal segédet felveszek, Kányási, Virág u. 1. sz. 33—728

VILLANYSZERELŐT és tanulót helyi s vidéki munkára felvesz Fazekas, Péterfia 42.
33—759

FÉRFISZABÓ segédeket nőiszabósághoz és egy tanulót felveszek, Molnár, Szent Anna 8.
33—749

TANULÓ FIÚ (64)

CUKRÁSZ tanulónak ügyes fiú felvétetik. Jelentkezni a szülővel, Péterfia 4. cukrászda.
64—1719

FODRÁSZ tanulót felvesz Bíró László Deák Ferenc u. 26. 64—1698

MÉZESKALÁCSOS tanulót és segédet fizetéssel felveszek. Széchenyi u. 81. 64—1701

KIFUTÓ FIÚ (49)

KIFUTÓT, erőset azonnal felvesz Szövetkezet, Baltazár Dezső u. 9.
49—1741

KIFUTOFIUT felveszünk „Hangya" Péterfia u. 56. 49—764

KIFUTOFIU kiszolgáláshoz is, koszttal, fizetéssel felvétetik, Hajdúlaktanya, kantin.
49—1697

KIFUTOFIUT, jó családból való, komoly, megbízható, ügyes, gyors 16 év körüli fiút felvesz a Takarékosság Rt. — Deák Ferenc u. 6.
49—1653

ERŐSEBB kifutó fiú felvétetik. Monti ezredes u. 3. 49—1709

ALKALMAZÁST NYER NŐ VEGYES (4)

TAKARITÓNŐT koszt nélkül, két személyhez, reggeli órákra felveszek Fáy, Piac u. 71. II
4—1729

IDŐSEBB asszonyt gyermek mellé felveszek Timár u. 52. fűszerüzlet.
4—772

IRODAI NŐ (34)

OKTÓBER elsejétől délután 4—6 óráig gépírói munkát vállalok. — Cím a kiadóban.
34—1647

KERESKEDELMI NŐ (50)

TEXTILÜZLETBE állandó alkalmazottul kiszolgáló leány október 1-re felvétetik. Árpád tér 24. szám.
50—1710

IPARI NŐ (35)

HÖLGYFODRÁSZ kisasszonyt, állandóra felveszek, Kövesdi, Mester u. 42. 35—790

HÖLGYFODRÁSZ kisasszonyt, magas fizetéssel felveszek, Takács, Baranyi u. 42. (vagongyárnál). 35—775

HÖLGYFODRÁSZ segéd- és tanulóleányt felveszek Huszti, Attila-tér 7. 35—780

PERFEKT hölgyfodrász kisasszonyt felveszek Vad hölgyfodrászat Kossuth u. 36. 35—771

SEGÉD és tanulólányt felvesz Benedek szalon Batthyányi 1. II. kapu.
35—773

KIFUTÓ LEÁNY (47)

KIFUTÓ leányt felveszek bizonyítvánnyal. — Pintér, Ferenc József út 18. sz. 47—1700

KIFUTOLÁNYT jómegjelenésüt 15—17 év közöttit felvesz Szabó illatszertár, Csapó u. 72.
47—1721

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT MINDENES (30)

MINDENES főzőnőt jó bizonyítvánnyal felveszek, Arany János u. 29
30—1656

EGY fiatal bentlakó mindenes felvétetik, Pacsirta u. 58. 30—1733

JÓL főző mindenest magános úr elsejére felvesz. Simon, Miklós u. 27. 30—1577

MINDENEST vagy bejárónőt október 1-re keresek. Méliusz tér 11.
30—16999

SZOBALÁNY (60)

MEGBIZHATÓ mindenes szobalányt keresek, Hajós Gézáné, Gambrinus vendéglő felett, harmadik emelet. 60—1557

SZOBALÁNYT keresek hosszú bizonyítvánnyal, Rákosi Jenő u. 4. III. em. 6 60—1726

PERFEKT, minden tekintetben kifogástalan szobalányt keresek. — Mai viszonyoknak megfelelő fizetés és elsőrendű ellátás. Azonnali belépés. — Jelentkezés könyvvel sebészeti klinika irodájában délelőtt. 60—1707

BEJÁRÓNŐ (8)

BEJÁRÓNŐT 7 órától 3 óráig felveszek, Simonffy u. 11, földszint.
8—1735

MAGÁNOS nő, megbízható bejárónőt keres. — Rákossy Jenő u 6. I. 3.
8—1722

BEJÁRÓNŐT jó fizetéssel délelőttre felveszek, Harsányi, Kút u. 1. sz. lépcsőfeljárat 8—768

BEJÁRÓNŐT felveszek, jó bizonyítvánnyal, Hajdú, Kút u. 1. 8—767

BEJÁRÓNŐT felveszek a reggeli órákra, két személyhez, Kossuth u. 42. keresztépület. 8—1716

SZERÉNY háztartásomhoz keresek gyakorolt, kizárólag teljesen megbízható jobb nőt bejárónak. Batthyány 16. keresztépület.
8—779

ALKALMAZÁST KERES NŐ (3)

ELHELYEZKEDNÉK négyéves kislányommal 22 éves komoly nő vagyok gyermekemért bármilyen munkát vállalok. Főzni tudok. Nagy Teréz Tegze u 4. Homokkert. 3—1640

KOMOLY önálló főzőnő, hosszú bizonyítvánnyal, keresztyén úriházhoz ajánlkozik, október 1-re, Széchenyi u. 9. földszint 5. 3—1727

KEZDŐ gyors és gépírónő azonnalra állást keres. Cím a kiadóban.
3—1720

RESTANCIÁHOZ komoly segítségért könyvelni tanítom. Cím a kiadóban 3—1744

MEGBIZHATÓ fiatal leány, magános úr vagy úrhoz házvezetőnőnek elmenne, 15-ére. Érdeklődni 30-an 3—4 óráig, Kígyó u. 24. Baloghné-nál, 2 ajtó. 3—762

ÜZLETI AJÁNLAT 67

TOROTT gramofonlemezért 2.50-et fizetek Villanykörte csere 30 f., Bíró, Hunyadi u. 22.
67—33 11. 20

CIANOZ, vizsgál, zsizsiktelenit felelősséggel Kiss, Méliusz-tér 7 Telefon: 14-30 (veres templomnál).
67—606 11. 4.

SIRKÖVEK műkőből és termésköből, mészalak gyümölcsösök részére és pirossalak, kerti utakra, kaphatók a debreceni műkőgyárnál Fürdő u. 2. sz. 67—279 vv.

ÉRTÉKES vásznaiból, selymeiből takarékosan szabjuk, varrjuk, himezzük ágyneműit, fehérneműit, függönyeit. Megrendelőink anyagjait külön biztosítottuk Favorit, Csapó u. 24
67—573 12. 31.

CIANOZTASSON Csala cianozó vállalattal Lakásvizsgálatok felelősséggel, Rákóczi u. sz telefon: 14-27 sz.
67—269 10 13

BUNDÁJÁT most készíttesse, alakíttassa Kalona Vilmos szűcsmesternél, Simonffy 2 Telefon 12-32.
67—157, 12. 12

SZORME bundákat javítok alakítok festek, veszek, eladok, Kövary szűcsmester, püspöki palota 1. 31. 67—593 11 31

HASZNÁLT órákat veszek, javítok, eladok. Schiffmann Vendég u 7. sz. kisállomásnál.
67—1792 1. 3

RÁDIÓAMATŐRÖK hangszórók, trafók, kondenzátorok, warnispótló, potenciométerek, használt alkatrészek kaphatók. Kolcsönzök porszívót, gramofont. Soltész, Kálvin tér 2. 67—144. 10, 31

ŐSZI szövetek érkeztek, melyekből férfi ruhákat készít Tegdes János, püspöki palota.
67—1996 11. 20.

LEGOLCSÓBBAN test, tisztít, Weisz kelmefestő Arany János u. 29. sz. keresztépület. 1900 vv.

ÜZLETI KERESLET 66

TOLLAT, legmagasabb napiáron vesz Hangya tollgyüjtő-telep, József főh. herceg u. 71
66—1583

GOMBA termelésre **pincehelyiséget** keresek, magas bért fizetek. Ajánlatokat Ábel testvérek keresk. műkertészek virágüzlete és kertészeti telepe, Debrecen, Ferenc József út 87. telefon: 10:54 kérek. 66—1568

ÉLELMISZER, ITAL (18)

TÉLI álló alma kapható Ungvári u. 4. Baranyi utcából nyilik.
18—892 10. 24.

NEMES alma, többféle kapható, Kassa út 34.
18—1712

ÉKSZER, ARANY, EZÜST (19)

RÉGI ékszereket, ezüstöt, brilliánsat, magas áron veszek Ékszer javítás Pollák aranyműves, Hatvan u. 2.
19—527 11. 29.

ARANYAT ezüstnemüt ékszereket, napi áron vesz Takács Sándorné, Piac u. 56.
19—1872 11. 17

ARANYAT, ezüstöt, brilliánsat ékszert napiárban veszek. Szelecsényi Sas u. 2.
19—495 11 27

AUTÓ, MOTOR, KERÉKPÁR, GÉP (7)

AUTÓSZERSZÁMOK, pumpák, akkumulátor edények, 44-es férfi sárcipő eladók. Csapó u. 10. udvarban jobbra.
7—1738

ELADÓ egy háromkerekű gyermekkerékpár. — Érdeklődni lehet: Piac u 58 sz. 1 lépcső. II. em. 27 B. ajtó. 7—757

BALLON kerékpár eladó, Tóth virágüzlet Sas u. 3. 7—756

ELCSERÉLNÉM 4 HP Siemens gyártmányú villanymotoromat, 110—220 voltosat, 7½—8 HP-sel, 110 voltosuval, ráfizetéssel. — Juhász Zsigmond Debrecen Teleki u. 30. 77—1702

HANGSZER (28)

ZONGORA becsi, remek hangu, gyermekágy faból, kituno kályhák, szalon garnitura eladók. Radik u. 20. (egyetemi sporttelepnél). vv.

ZONGORA hangolási munkát kituno képzettséggel vállalok Vargyas nap u 17 vidéken is.
28' 624 5. 3.

HELYSZŰKE miatt egy régi zongora bérletbe kiadó 2-es Honvéd Huszár ezred u. 42. 28—1737

ELADÓ hegedű jóhangú Rákóczi u. 64. 28—1717

BÚTOR (9)

HÁLÓ és konyhaberendezések, legújabb kivitelben állandóan raktáron, Újfalussynál, Bethlen u. 56.
9—783 10. 22.

SZÉP ólcsó bútort akar vásárolni, fáradtságot ne sajnálja, Lőcsei bútoruzletben megtalálja Lótvos u. 66. szám.
9 886 9. 30.

HASZNÁLT bútorokat irodaberendezést wertheimkasszát, üzletberendezést magas áron veszek Vero, Csapó u 10 sz. 9—1971 10. 10.

NINCSEN fényes kirakatunk, bútort olcsón adunk, Piac u. 71. szám, udvarban, Brilliné.
9—1381 10 4.

FIGYELEM! SAJÁTKESZITMÉNYŰ konyhaberendezések festett hálók, kombinált szekrények raktáron — Arany János u 1., udvarban. 9—645. 11. 29

EBÉDLŐSZŐNYEG, használt és linóleum futó eladó. Iskola u. 6.
9—1695

ELADÓ 2 új fotel, egy keményfa asztal, 2 üveg re festett antik kép, Rakovszky u. 17. 9—1652

ÁTADÓ ÜZLET, VENDÉGLŐ (6)

ÁTADÓ jóforgalmu fűszerüzlet, korlátolt italméréssel, betegség miatt Cím a kiadóban. 6—1730

EGY 10 éve fennálló jóforgalmú étkezde eladó. Cím a kiadóban. 6—751

LAKÁST KERES (52)

LEHETŐLEG a központban különbejáratú bútorozott szobát keresek, központi fütés előnyben. Válaszokat „állami tisztviselő" jeligére a kiadóba kérek. 52—830 vv.

NŐTLEN százados bútorozott szobát keres. Cím: Arany Bika 141.
52—1644

HÁROM havi kosztot adok, aki egy üres szobához juttat. 52—752

KULÖNBEJÁRATU bútorozott szobát keresek lehetőleg fürdőszobával. Címet a Kollégium főkapusához. 52—776

LAKÁSCSERE (53)

ELCSERÉLEM budapesti egyszobás, előszobás, komfortos, régibérű lakásomat hasonló debrecenivel. Érdeklődni lehet: Kossuth u. 11. szám cukrászda. 53—1728

SZÉCHENYI utcán modern ötszobás, kötött lakásom elcserélném kötöttbérű kertessel, 5—6 szobással, lehet több kisebbre is beosztva, ki a költségemet megfizeti. Itt gáz fürdőszoba van. „Széchenyi" jeligére.
53—1739

BÚTOROZOTT SZOBA (10)

KIADÓ bútorozott szoba, fürdőszoba használattal. Simonffy u. 54 telefon: 30-23.
10—1665

KÜLÖNBEJÁRATU bútorozott szoba, fürdőszoba használattal kiadó. Rákossy Jenő u. 5. földszint 3. 10—1746

BUTOROZOTT szoba kiadó Baltazár u. 6.
10—765

KÖZPONTI fütéses bútorozott szoba, egy úrnak kiadó. „Központban" jeligére. 10—761

ELVESZETT (13)

HUNGÁRIÁBAN 20-án este 7 órás előadáson egy sötétkék kabát öv elveszett. Becsületes megtaláló 8 P jutalomban részesül: Szepességi u. 17. 13—1668

ELVESZTETTEM Bösörményi úton pénztárcámat, a Nyulas körül pénzzel, gazdakönyv, cukorjegy és egyéb iratokkal. Becsületes megtalálót jutalmazom. Koroknai Sándor, Kismacs 8, vagy István út 19.
13—1732

VEGYES (68)

VALÓDI angoramacskát keresek sürgösen, magas árat fizetek kész pénzben, vagy élelmiszert adok Gabi angoratenyészet, Piac u. 56.
68—1731

ÖRÖKBE adnám 10 hónapos kisfiamat. Értekezni lehet: Bethlen u. 57. sz. 68—1718

VADÁSZTERÜLET villamosnál azonnal kiadó vadért. Címem a kiadóban. 68—766

CSERE ÜZLET (11)

SZAPPANNAK való zsírt szappanra becserélek Pál János szappanosmester. Kölcsey u. 8.
11—634 11. 19

BURGONYÁT adok cserébe tengeriért, jutányosan. Cím a kiadóban
11—755

GYERMEKKOCSI (27)

GYERMEKKOCSI alighasznált, mély steppelt eladó. Rákossy Jenő u. 5. földszint 3.
27—1745

HASZNÁLT RUHA, CIPŐ (69)

ELADÓ női télikabát, átmeneti kabát, férfi átmeneti kabát, sötétkék férfi ruha, jókarban levő gyermek sportkocsi, gramofon lemezekkel, s gáztüzhely stb. Hatvan u. 61. I. em. 4.
69—1669

IGEN fínom jóállapotban levő fekete zakó, nagy alakra és egy pár cipő eladó. Kálvin-tér 3. emelet jobbra. 69—1742

ELADÓ katonaköpeny, csizma, civil öltönyök, cipők. Megnézni 9—2 ó. Kígyó 45. 69—1706

KÁLYHA (46)

ELADÓ zöld cserépkályha, Branyiszkó u. 5. sz. Nyulas. 46—1651

ELADÓ egy kis kályha, hősúgárzóval együtt. Árpád-tér 43. 46—1724

GAZDASÁGI TERMÉNY (25)

SÜTŐTÖK, disznótök eladó. Diószegi út 20 A.
25—1740

BURGONYA, apró, etetni való, nagyobb mennyiség, egy tételben eladó. Miklós 36. 25—1713

TÖK jószágnak takarmány célra eladó, olcsón Csonka u. 18. 25—1694

ÖNDÖDON Harangi tanyán eladó csutka, árpaszalma, pelyva, tök, répa. Egy jó fejős tehén borjastól. 12 méter hosszú, 8 m. széles vályogból épült, cseréppel fedett szín. Kerestetik 2½ és külön 4 hold földbe harmadrészes szántó, ki egyben gondozó is lenne, felesége aprólék tartásra. Felvilágosítást ad Molnár György hentes Nyugati utca 20. 25—1708

GAZDASÁGI ESZKÖZ

GAZDASÁGI felszerelési gépek, eszközök, kocsik, szekerek, alkatrészek állandóan raktáron. Árusít, becserél, vásárol, vitéz Nagy János, Hatvan u. 41. telefon: 26-19.
24—1811 12. 4.

BOROSHORDÓK minden nagyságban és mennyiségben, konzerves hordók új és használt eladók. Nap u. 4.
24—758

BOROSHORDÓK 300—600 literes nagyságig kaphatók, kisebb hordók rendelhetők Heredovszky kádárnál, Pesti u. 11. sz. 24—1578

INGATLANFORGALMI IRODA (40)

ELADÓ sürgösen György u. 3. számú igen jó ház. Megbizott Samu János, Deák Ferenc u. 7.
40—774

ELADÓ HÁZ (17)

TÉGLÁSKERTI házak boldogkerti telkek olcsón eladók. Váradegyházmegyei Takarék, — Piac u. 43. 17—1711

ÚJKERTBEN két szoba konyhás ház 350 négyszögöl gyümölcsössel eladó Értekezés Komlóssy 54. 17—1704

FÖLDBÉRLET (23)

HASZONBÉRBEADÓ Szepesen 109 k. Ondódon 4 és fél kat. hold, Mailáth ügyvéd, Hunyadi u. 5. 23—1676

KIADÓ felesbe 12 hold tanyás barnahomok állomás és köves út mellett. Timár u. 37. 3-ik ajtó. 23—1736

ELADÓ FÖLD (15)

ELADÓ FÖLD 9 hold, legkitünőbb feketeföld, kőút mellett, nagyon sürgösen eladó hatvanezerért. Haszonbére holdanként 380 kiló búza és adó. Werbőczy u. 8. Bakóczy. 15—1680

ELADÓ ÁLLATOK 14

EGY tízhónapos süldő eladó. Som u. 10. Vágóhíd mögött. 14—754

Szerkesztésért felelős: PÁLFI JÓZSEF
Kiadásért felelős: IFJ. SZIGETHY GYULA főszerkesztő h. igazgató
Kiadja és nyomja a TISZÁNTÚLI KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ RT.
Műszaki vezető: SZIGETHY KÁROLY